درسعادتده نسخه‌سی
١٠٠ پاره‌در

شرائط اشترا
ولایاتده‌سنه‌لکی ١٥٠ آلتی آیلنی ٨٠ غروش اولوب اوچ آیلنی یوقدر . قیرله‌دن مقووا بورو ایله آلمق ایچون‌سنوی یکرمی غروش فضله آلنور .

ثروت فنون

سرمحرر و مدیری .
احمد احسان

شرائط اشترا
درسعادتده سنه‌لکی ١٣٠ ، آلتی آیلغی ٧٥ ، اوچ آیلغی ٤٥ غروشدر پوسته ایله کوندریلورسه ولایات بدلی اخذ اولنور .

پنجشنبه کونلری چیقار . منافع ملك و دولته خادم مصور عثمانلی غزته‌سی

N° : 377
Rédacteur en chef:
Ahmed IHSAN

SERVET-I-FUNOUN
JOURNAL ILLUSTRÉ TURC PARAISSANT LE JEUDI
CONSTANTINOPLE

8me Année
BUREAUX:
78, Grand'rue de la Sublime Porte

عدد : ٣٧٧ — پنجشنبه — ٢١ مایس سنه ١٣١٤ — سکزنجی سنه — اون‌بشنجی جلد

[یاوران حضرت پادشاهیدن میرالای عزتلو صادق‌المؤید بکك صحرای کبیر سیاحتی : کفره‌دن عودتده]
[زیغین قویولرینه صورت مواصلت]

Le voyage de Sadik Bey au Sahara : l'arrivée de la caravane aux puits de Ziguin.

☚ حکمت بدایعه دائر حسین جاهد بك برادرمز طرفندن صره ایله یازیلان مقالاتدن کچن هفته‌کی نسخه‌مزده مندرج « ادبیات جدیده ، منشأ واساسلری » عنوانلی بندی « اقدام » جمعه ایرته‌سی کونکی نسخه‌سنه عیناً نقل ایله زیرینه رأی مخصوصنی علاوه ایتمش وغریب اوله‌رق حسین جاهد بکك « بومقاله‌یه‌ده جواب ویره‌جکنی بیلیورز » دیمشدر . ایشته « اقدام » ك هر بیلدیکی بویله‌در . ثروت فنون ومحررلری — مسلکلری اقتضاسنجه — یالکز ادب وتربیه دائره‌سنده سویله‌نن سوزلره جواب ویررلر .

حکمت بدایعه دائر

٦

اون طوقوزنجی عصرك تمایلات روحیه‌سی

دەقادیزم — سنبولیزم

ادبیاتك وعلی‌العموم صنعتك ، درونده یتشدیکی هیئت اجتماعیه‌نك افکار واخلاقندن تأثریاب حصول اولدیغی بحثنی ترك ایتمه‌دن اول فرانسه‌ده‌کی دەقادیزم وسنبولیزم مسلکلرینك صورت ظهورینی تشریح وایضاح ایتمکی مناسب کوردم . چونکه ادبیات حاضره‌مزله بومسلکلر آره‌سنده بر ارتباط بولوندیغی ادعا ایدلمکده‌در . کچن مقاله‌ده ادبیات جدیده‌نك منشأ واساسلری هیئت اجتماعیه‌مزك تحولات مدنیه‌سنده تحری اولوندیغی کبی بو دەقادیزم و سنبولیزم فکرلرینی‌ده فرانسزلرك اخلاق و عاداتنده آرامق اقتضا ایدییور . [*]

فرانسه‌ده ١٧٨٩ وقایعی اعصار ماضیه ایله عصر حاضر بیننه دهشتلی بر اوچوروم آچمشدر . بردورك وقایع عظیمه‌سی ، مراکز جریانه اوغرایان هر شیئه واسع وقطعی برتأثیر احرا ایدر . بونك ایچون او اثناده هیئت اجتماعیه‌نك تحولی ادبیاتك‌ده روشنی تبدیل ایتمشدر . راسین ، وولتر مقلدلرینك تیاترونی ، شعری ، رومانی دوشوردکلری درکهٔ سفلادن قورتاروب چیقارمق ایچون سیاسیاتده اولدیغی قدر ادبیاتده‌ده قطعی بر تشبث لزومی تبین ایلمشدی . هیئت اجتماعیه‌نك بو تحولی ، بر چوق قهرمانانه محاربه‌لرك وقوعی ، عرقلرك اختلاطی نتیجه‌سی اوله‌رق برطاقم یکی روحلر وجود بولمشدی . بونلر تبلیغ حسیات ایچون یکی برلسانه محتاج اولدیلر . چونکه اون سکزنجی عصرك نازك ، نحیف صالون ادبیاتی بونلره کفایت ایده‌میوردی . ١٧٨٩ فاجعه‌لرینك تأثیری التنده قوت بولان او فعال عصارهٔ حیاتك یتشدیردیکی آمادهٔ صولت ، آتشین فکرلر ایچون یکی ، واسع افقلر اقتضا ایدییوردی . الك اول شاتوبریان ماضی ایله حالی تألیف ایتمك ایسته‌دی ، بطن جدیده ادوار عتیقه‌نك کوزل ، عظمتلی شیلرینی حکایه ایتدی . دیکر طرفدن مادام دوستائل‌ده فرانسزلری آلمان ادبیاتنه آلیشدیره‌رق رومانتیزمك اساسنی وضع ایدییوردی . بدایع طبیعت ، ثروت متنوعهٔ ایجاد مواجهه‌سنده تولد ایدن تأثرلر اوآنه قدر فرانسز ادبیاتنده پك جزئی برموقع اشغال ایتمشدی . فضله اوله‌رق اون یدنجی عصر استادلرینك بحث ایتمدکلری بر طاقم جهتلر دها واردی‌که بونلر مخیله‌نك الك مائل هوا وهوس بر قسمندن تولد ایدر ؛ محاکمه بونلری قبول ایده‌بیلمك ایچون مسامحه‌یه مجبور اولور ؛ مع‌مافیه ناقابل تعریف بر حلاوت خفیه ارائه ایدن بو تخیلات ایله تهزیز روح ایتمکده ینه برحظ بولونور . ایشته رومانتیزم بوآنه قدر صامت طوران بواوتار مجهولی اهتزازه کتیره‌جکدی .

بوصورتله ١٨٢٠ کنجلرینك کندی حسیاتلرینه کوره تأسیس ایتدکلری غایهٔ خیالیه = Idéal ده الك اول نظر دقته چارپان نقطه اوزاق واجنبی مملکتلردن بحث ایتمك ابتلاسی اولدی . فرانسز لسانه شمال ، جنوب ومحال سائره مخیلاتی ادخال ایتمکی تجربه ایتدیلر . اون طوقوزنجی عصرك بدایتنده مهاجرت ، محاربه وسائره سوقیله فرانسزلر ممالك اجنبیه‌یی کوره‌رك اورالرده طول مدت قالمشلر ؛ بو مملکتلرك لسانلرینی ، ادبیاتلرینی اوکرنمشلردی . بر چوق کره‌لر تکرار وتعدیل ایدیلن بو تجربه‌دن ، صوکره‌لری ، شو مشوش اون طوقوزنجی عصره مخصوص فکر مؤاخذه چیقه‌جقدر . او وقتلر یالکز شوراسی آکلاشیلیوردی‌که حیاتی کندی تلقی ایتدیکمز کبی تلقی ایتمکه هرکسی اجبار ایده‌میز ؛ هر نه قدر یکدیکرینه مباین اولسه بیله خولیای حیاتی تخیل ایتمه‌نك برچوق صور مشروعه‌سی واردر . حاصلی هرشی نسبیدر . رومانتیزم بو حقیقتك ایلك تفهیمدر . رومانتیکلر متباین مدنیتلر تصور ایدرلر ، بونلره حلوله چالیشیرلردی ؛ اسکی زمانك عادتلرینی ، حسیاتلرینی کوز اوکنه کتیرمك ، بواخلاقلرله تخلق ایتمك ، بو روحلره مالك اولمق ایسترلردی .

خیالنده بویله آمال بسله‌ین آدمك حیات حقیقیه‌ده برچوق آجیلره تصادف ایده‌جکی شبهه‌سزدر . چونکه ازمنهٔ جدیده‌ده هرکسك حیاتی همان اوقدر ساده ، اوقدر کوروانتیسز جریان ایدرکه بونلرك ایچنده وقعهٔ مهمه اطلاق اولونه‌بیله‌جك بر حاله اندر تصادف اولونور . حیاتك — قرون وسطاده‌کی کبی — بر طاقم مهم وقعه‌لر ، قاریشیق حادثه‌لر آره‌سنده کذارینی بکله‌ین آدم ، کیتدکجه شدت ومرارتی آرتان بر انتظاردن باشقه برشی بوله‌ماز . بوندن باشقه اویله دائما عمیق ، مبذول احتساسلر حقیقتك خلافنده‌در . برانسان مادام‌العمر برعشقه ، برهجرانه بند اولوب قاله‌ماز . بویله امیدلره قاپیلانلر بالاخره آمال شبابك قورو بر خولیادن عبارت قالدیغنی کوره‌رکه متألم اولورلر . نصل که اولمشلردر ؛ چونکه

[*] مطالعات آتیه‌نك الك مهم قسملری پول بورژه‌نك « احوال روحیهٔ معاصرین حقنده تجارب قلمیه » و « یکی تجارب قلمیه » نامنده‌کی اثرلرندن اقتطاف ایدلدیکی کبی اقسام سائره‌سی ایچونده لاروس آنسیقلوپدیسی ایله لؤن دەشان ، آدولف بریسون ، لویی دوسن‌ژاق ، وآدولف ره‌ته‌نك رسائل مختلفه‌ده‌کی مقاله‌لرینه مراجعت اولونمشدر .

« مال دوسیه‌قل » نامی ویریلان آفت معنویه بو رومانتیزمك یادکاریدر . بونك سببی شو جمله ایله خلاصه اولونه بیلیر : « بزده‌کی قوت واقتدار محدوددر . بر طاقم اسباب خارجیه واردرکه اونلرك النده زبون ، بازیچه‌یز . » ایشته بوراده نیکبینلك ایله بدبینلك بیننده‌کی منازعه‌نك اساسنه تماس ایتمش اولیورز . فی‌الحقیقه بزم حسن نیت وآرزومز علوی وقطعی برمناسبت وتعلقدن عاری قالیور وبوتون بشریتك مساعیسی ناقابل اجتناب بر افلاسه منجر اولیورسه او حالده حیاتی برکابوس لمعه‌سی حالنده ومنحوس ، مشئوم بر مضحکه صورتنده کورمه‌مك نصل قابل اولور ؟ بیچاره رومانتیکلر ، حیاتدن حیاتك ویره‌میه‌جکی برطاقم مطالباتده بولنه‌رق بونده اصرار ایتدکلرندن ناشیدرکه بوحزن وملاله دوشمشلردر .

مرده برعصرك انقاضی آلتندن چیقان بوتازه ، پارلاق عالم آز زمان ایچنده اسکیسی قدر اختیارلاییوردی . تطبیق ایدلمك ایسته‌نیلن مختلف اصول اجتماعیه‌نك عدم کفایتی ١٨٤٨ وقوعاتی اثبات ایتمشدی . ادبیات جهتنده‌ده رومانتیزم مواعد تجدداتی ایفا ایده‌میه‌رك ورملر ، حزنلر ، آجیلر ایچنده مغلوب شاعرلر هپ برر برر چکیلیوردی . بو پارلاق زمانك فعالیت ادبیه‌سی ایله برابر یاشایان سپریتوآلیسم فلسفه‌سی‌ده سونمش ، حاصلی بولمعهٔ نو هر طرفده قارارمشدی . مع‌مافیه بو انقاض آره‌سنده یتیشن بر نهال فیضدار ، علوم وفنون ، بوصحرای عامیته حیات نثار اولمقده دوام ایدییوردی . یالکز او ، یالکز علوم وفنون کیمسه‌نی آلداتمامشدی . عصر حاضرك نصف اولنده ، جهات سائره‌ده‌کی تشبثاتك نصل مقرون هیچ اولدیغنی کورن برانسان علوم وفنونك اوزمانده کسب ایتدیکی توسع وانکشافه قارشی برمیل تقدیرکارانه بسله‌مکدن کندیسنی منع ایده‌مز . علوم وفنونك بو مثمریت خارقه‌نماسنه حیران اولانلر ترقیات واقعه‌نك سببنی آرادیلر ؛ کوردیلرکه بوتون اونتایج مفیده اصول تجربیه‌نك تطبیقی سایه‌سنده حصوله کله بیلمشدر . حالبوکه تجربه برچوق وقعه‌لری آیری آیری تدقیق ایله هپسندن برنتیجه چیقارمق دیمکدر . بناءً علیه طبیعیدرکه اصول تجربیه‌نك فائده‌سنی تقدیر ایله اوکا پرستش ایدنلر الك اوفاق وقعه‌لری نظر اهمیت واعتباره آله‌جقلردر .

فی‌الحقیقه ١٨٥٠ تاریخندن صوکره رومانلرده‌کی ، تیاترولرده‌کی قهرمانلر اویله هردائم ملول ومحزون یاخود مسلول اولمقدن قورتوله‌رق یرلرینه خشین ووقعه‌یه اهمیت ویرر آدملر قائم اولور . ذاتاً فرانسز هیئت اجتماعیه‌سنك هرطرفنده اوزمان بوحال جاریدر : الك یوقاریده ایکنجی ایمپراطورلق آرتق اولمش بیتمش بروقعه ، بر امر واقع اوزرینه استناد ایده‌رك تمالی ایتمکده‌در ؛ الك اشاغیده اصحاب اعمالك آمالی هپ موفقیته ، استیفای سریع حظوظاته ، ثروت واحتشامه متوجهدر . سیاسیاتده برغایهٔ علویهٔ خیالیه هیچ موضوع بحث دکلدر . ایده‌آلیزم ادبیاتده‌ده مغلوبدر . آرتق اوآتشین افاده‌لر یرینه تدقیق ومشاهده اصولی قائم اولیور . تدریسات عمومیه ، علوم وفنونك ادبیاته غلبه‌سنی تأمین مقصدینه کوره تنسیق ایدلمشدر . ایکنجی ایمپراطورلغك بویله — ره‌آلیزم ایله برابر — صحنهٔ تاریخه دخولنده الك بویوك تماشانویسی دوما زاده ، الك بویوك فیلسوفی ایپولیت تن‌در .

آرتق « علت عصر » اونوتلمش ، بیتمش کیتمش ظن اولونیوردی . فقط او محو اولمیور ، براز صوکره اسمنی دکیشدیرمش ، بدبینلك نامنی طاقنمش اولدیغی حالده عرض وجود ایچون کیزلی کیزلی اجرای تأثیر ایلیورایدی . یکی اثرلرك افاده‌لری دکیشمش ، اساسی تحول ایتمه‌مش ایدی : یاشامقدن اوصانمق ، سعی وعملك ضمننده بر فکر شئوت واناثیت مندمج اولمق . بواویله آنی بر میل وتقلید هوسی دکلدر . سادەجه شوپنهاورك تأثیریدر دیمکله‌ده ایش بیتمز . چونکه بز ، انسانلر ، اساسی کندیمزده طاشیمادیغمز افکار ومسالکی قبول ایتمیز . اون یدنجی عصرده‌کیلرك قوی بر مسلکی واردی . اون سکزنجی عصرده وولترك آچدیغی جداله اشتراك ایدنلرده هیچ اولمازسه باطلی محوه اوغراشدقلرینه امین ، مطمئن ایدیلر . حالبوکه فرانسه‌ده شیمدی بویله دکلدر . نقاط نظر او قدر تکثیر اولونمش ، تشریحات اوقدر اینجه‌لشدیرلمشدرکه نهایت نه‌قدر مسلك وارسه هپسنك‌ده طوغرو اولدیغنه قناعت کلمش ، طبیعت بشره وکائناته دائر مسالك متضاده‌ده بیله برروح حقیقتك اختفا ایتدیکنه حکم اولونمشدر . بونلرك هپسنی تألیف ایده‌بیله‌جك بر فرضیه دخی بولونه‌مادیغندن متفکرین آره‌سنده مثلی کورولمه‌مش بر قاریشقلق وجود بولمش ، دهشتلی برشبهه تولد ایتمشدر . انسانلرك بوشبهه‌لرندن بیله شبهه ایتملری برطاقم معنوی معلولیتلری ، اختیار واراده‌نك ضعف ونزدینی انتاج ایدر . اوحالده بوشطارت ونشئه‌نك اورته‌دن قالقماسنه ، حیاته جسارتله کوکس کربله‌جك یرده « نه‌یه ای ؟ » ، « آدام سن‌ده ! » فکرلرینك میدان آلماسنه بر طاقم اسباب عمیقه تحری ایتملی‌یز . فقط بوندن اول ره‌آلیزم مسلکنك نصل بر اساسه استناد ایتدیکنی آرایه‌جق ، کوره‌جك اولورسه‌ق اوبحریمزدن نه‌حزین وعذاب بخش برنتیجه چیقه‌جغی تخمینده تردد ایتمیز .

ره‌آلیزم ، تدقیق ومشاهده اوزرینه مؤسسدر . تدقیق ومشاهده ایتمك حیات لاقیدانه‌دن چیقه‌رق ملاحظه وتنقیده کیرمك دیمکدر . بو میلان ایسه سوق طبیعینك تناقصنه بر دلیل قطعیدر . قوتلرمزدن برینك تناقصنه مطلقا بر کدر توافق ایده‌جکندن دیمك که تدقیق ومشاهده بوسبیله قطعی بر سبب حزن والمدر . ذوق تدقیق ومشاهده انسانده امیدلر آرالمغه باشلادیغی وقت وجود بولور . متهالکانه یاشایان بر کنج آدمه احتساسات ذاتیه‌سی کفایت ایلر . بواحتساسات او قدر دوام ایله تعاقب ایدرکه تفصیلاتی تدقیقه وقتی قالماز . بوشدید هیجانلر قورومغه ، استعداد

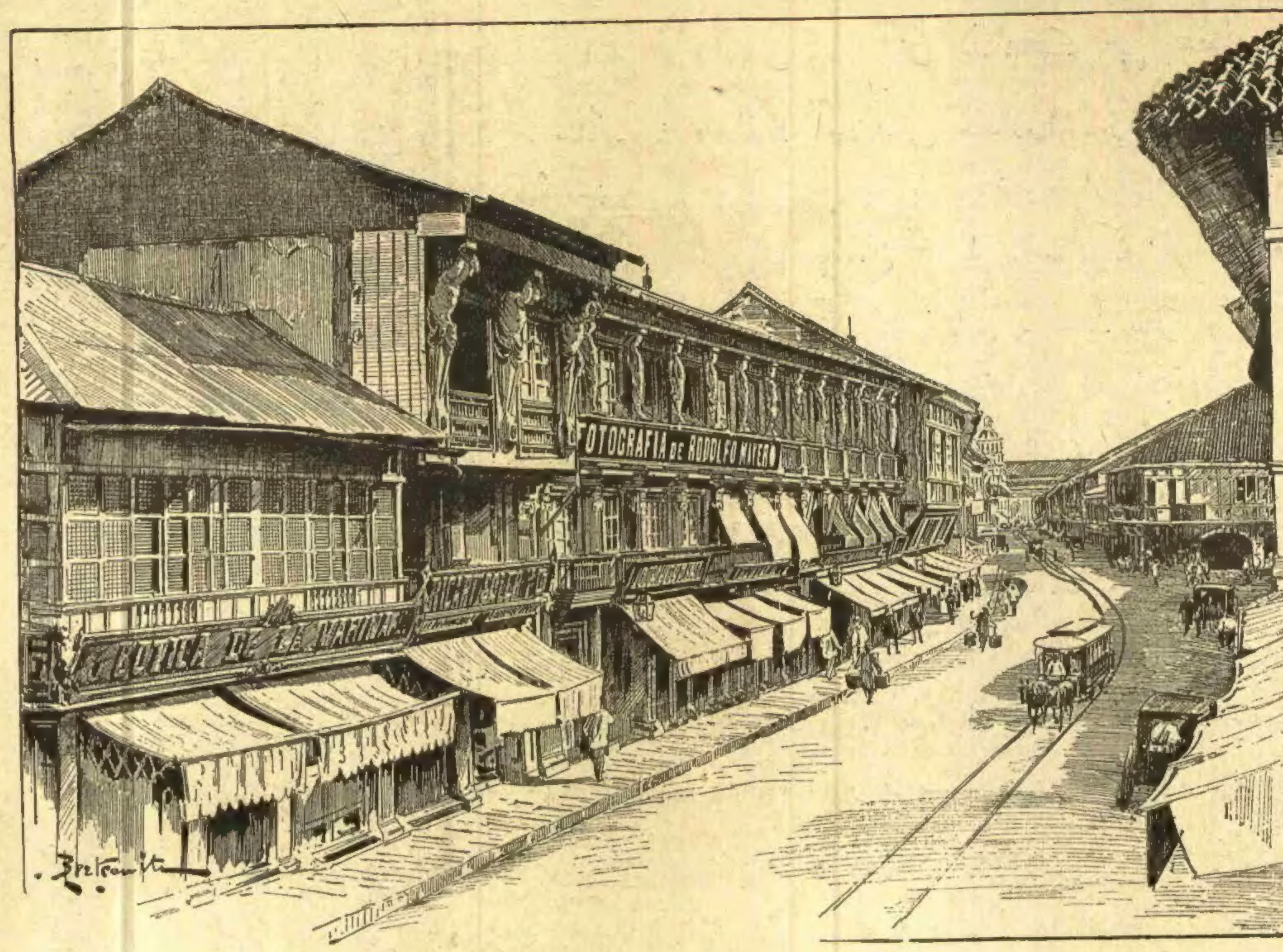

[فیلیپن آطه‌لرنده واقع مانیل قصبه‌سنده بر سوقاق]

سعادت ضعیفلشمکه باشلادیغی وقت فکر تحلیل غلبه‌سنی حس ایتدیرر وچوق کچه‌دن بر سبب فلاکت اولور قالیر . چونکه کرك کندیسنی ، کرك اطرافنی تدقیق ایدرکن اوقدر فناخودپرستلکلر ، اوقدر غدارانه وجدان جنایتلری کوررکه بونلرك نفسنه ویردیکی راحتسزلق ، خشنودسزلق کیتدکجه آرتار . بر انسانی تدقیق ایتمك آماللرمزله مساعیمز ، انتظارمزله اثرلرمز ، ادعالرمزله عدم لیاقتمز بیننده‌کی اختلاف اساسی‌یی کندی کندیمزه اثبات ایتمك دکلیدر ؟ بویله برسعیك نهایتی بدبینلکه منجر اولورسه بونده شایان حیرت نه‌واردر ؟

دیکر طرفدن علوم وفنون ، دیله‌تانتیزم ، زمانمزده‌کی طرز تلقیسنه کوره عشق ، اصول ادارهٔ عوام کبی هیئت اجتماعیه داخلنده‌کی اسباب اساسیه بدبینلکی وجوده کتیرمکه ، ادامه وتوسیع ایتمکه چالیشیور ؛ افکارواخلاق عمومیه‌ده کورولن بوبدبینلکك آثاری فرانسز ادبیاتی‌ده تحت حکمنه آلیور .

علوم وفنونك نتایج مفیدهٔ مادیه‌سی انکار اولونه‌ماز . فقط برنتیجه اولمقسزین ، تحریٔ حقایق یولنده صرف اولونان مساعیٔ عظیمه‌نك نهایتی بر انکار فلسفی‌یه منجر اولورسه بو علوم وفنون نه قدر بهالی مال اولمش اولور . حادثات آرقه‌سنده‌کی اسبابی — شیمدیکی اصولیله — تفریق وتعیینندن عاجز بولوندیغنی اعترافده مضطر قالان علوم وفنون روحه بر طعمهٔ مرارت ، برشربهٔ مماتدن باشقه نه‌غدا کتیرییور ؟ هپ فکر تجربی ومؤاخذه‌کاری‌یی توسیع ایدییور ؛ بر درجه‌ده‌که بشر مساعیٔ حیاتیه‌ده ، اولکی کبی جسور وبرنشئه ، دوامه غیرمقتدر بولونیور . شخصیت ، تقدیره قارشی ثابت قدم قالمق ایسته‌ینلرك بوالك برنجی فضیلتی ، هرطرفدن قوشاتلمش ، استیلا ایدلمشدر . کیتدکجه غلبه‌لقلاشان هیئت اجتماعیه‌ده بر یاندن منبهاتی تکثیر ایله مشغول . ثروتك بردن‌بره تزایدی ، سفاهتك اوطنطنه‌لری وسائره بیچاره‌لری برطاقم فنا میللرله احاطه ایدییور . نهایت هردرلو فضایح وفضائلك اسباب منفرده‌سی وقوعات وتصادفات کونیه‌دن عبارت قالیور . ایشته علوم وفنون ، دەترمینیزم فلسفه‌سنی تعمیم صورتیله ، بو ضعفی انتاج ایتمشدر .

علوم وفنون ادبیاته اجرای نفوذه باشلانجه طبیعت بشریه ، اولدیغی کبی ، سفیل کوسترلمش ، انسانلر تصادفك ازیجی تقلتلری آلتنده عاجز ومغلوب تصویر اولونمشدر . بوندن باشقه حیات شخصیه‌مز برطاقم اسباب خارجیه‌نك نتیجه‌سی کبی تلقی اولوندیغنه کوره اکر هرشی اولدن موجود سببلرك برنتیجه‌سندن ، اکر حیاتی شولرز تنقیمز نامتناهی بر طاقم اسبابك سوقندن عبارت ایسه ، بشریت اوزرینه بردهشت صامتانه ایله باصان بوعظیم ، بوناقابل مقاس قوتلره قارشی انسانك هیچ حکمنده قادیغی ناصل حس اولونماز ؟

یا بوکلال وملال انسانی نه‌لره سوق ایتمش ، ازالهٔ رخاوت ایچون نه‌قدر جعلی احتراصلر ایجادینه مجبور ایلمشدر ! بونلر ایچنده الك مهمی دیله‌تانتیزم ایله قوللقسیون مراقیدر . صوکره بوده آیریجه بر منبع اضطراب کسیلمشدر . زیرا انسان تهیجات صنعتکارانه‌سنی فوق‌العاده تزیید ایتمکله جملهٔ عصبیه‌سنده‌کی نزاکتی صوك درجه‌یه ایصال ایدر . دماغ بوتون بدنك وظائفنه غلبه ایلر . تأثراتمزك قوتمزی تجاوز ایتمه‌مسندن عبارت بر موازنت اولان صحت بالطبع بوزولور . بودیله‌تانتیزم فکری نامفروشانه قدر انتشار ایده‌رك « بیبلو » اختراع اولونمشدر . بیبلو ، بوکوچوك آثار صنعت قیرینتیسی ، اندیشناك بردورك کسب نزاکت ایتمش برمراقیدر . چونکه یورغون نظرلره خوش ، کوچوك ، غریب شیلر لازمدر . کیسهٔ ثروتلری اویله اقصای شرقك نادیده بر تحافیه‌سنی ، رونه‌سانس دورینك ظریف بر یادکارینی ، حاصلی بوتون بوخرده ، بو قارین طویورماز اوفاق تفکلری اشترا مساعد اولمیان آدملر بیله اومراقه قاپیلیورلر . تقلید بواحتراص عمومینك امدادینه شتابان اولیور : بیبلو ، هریرده بیبلو !

فکر تحلیل ومؤاخذه‌نك توسعی انسان ایچون الك طاتلی خولیالردن معدود اولان عشقی‌ده دوچار تزلزل ایده‌رك قلبلرده بونك ایچون برعدم اقتدار حاصل ایدر . برطرفدن آمال شبابمز سودیکمز قادینی منحصراً

کندی پرستیده‌مز کورمك ایسته‌دیکی حالده دیکر طرفدن فکر تحلیلدن متولد برتجسله کورور . آکلارزکه بوقادین لاینقطع دوچار الم اولان برعضویتك الك حقیر ایجاباتنه بیله تابع ، ضعیف برمخلوقدر . بوقدر امیدلرك ، تخیللرك زیروزبر اولوشنه انسان قولای قولای تحمل ایده‌مز ، مستغرق نفرت اولور . فکر تحلیل ایسه ایشنده دوام ایده‌رك قادینك محضا اویله ضعیف وحقیر اولماسندن طولایی برچوق تضادلرله طولو ، متحول ، حیله‌کار اولدیغی کشف ایدر ؛ اوندن اعتمادی سلب ایلر . او زمان ، قلبك بر اعتماد تام ایله تسلیمیت کامله‌سندن عبارت اولان محبت یورته‌دن قالقار . فکر تحلیلك بو تخریبنه سفاهتك ، زنان حقنده تجاربك کثرتی‌ده انضمام ایدنجه بر بوسه‌ده نامتناهی تحسسات بولمغه بزی سوق ایدن ایکی قوتك ایکیسی‌ده محو اولمش اولور : قلبمزده‌کی غایهٔ علویه‌یی فکر تحلیل اولدرمشدی ، مشتهیات نفسانیه‌دن نشأت ایدن خواهشی‌ده حیات سفیهانه سوندورمشدر . کورولورکه برقادین نه‌قدر جاذبه‌دار اولورسه اولسون مطلقا بر معادله مالکدر . هیچ برسرکذشت معادلسز ، هیچ بر نشوه فرداسز دکلدر ؛ قادینلر بزی سائقهٔ تصادفله سوه‌رلر ؛ بز اولماسه ـ ایدك باشقه‌لرینی سوه‌جکاردی . حاصلی فرانسه فکر تحلیل و مؤاخذه‌نك افراطندن ، ادبیاتك چوقلغندن ، علوم وفنونك کثرتندن ، مدنیتدن خسته‌در . بونك آثار ادبیه‌ده‌کی نتیجه‌سنی کورن صافدللر ، مرائیلر ادبیات فنا دیرلر . ادبیات فنا ، ادبیات مریض دکل ؛ اصل فنا اولان ، مریض اولان هیئت اجتماعیه‌در . هم ده نه هیئت اجتماعیه ! بر بحر خروشان که تلاطم عامیانه‌سی آره‌سنده هر کس کندی حسابی آرقه‌سندن غلطان اولیور . اصول ادارهٔ عوام یکنظرده اصحاب اهلیت ایچون پك مساعد بر محیط کبی کورونور ؛ چونکه هردورلو مساعی‌یه هرقاپی‌یی کشاده کوسترر . فقط بویله اولمقله اوشدید قانون رقابتی درجهٔ افراطه ایصال ایدر . عالی بر تدریس ایسه افکار عوامك شکل طبیعیسی اولان شدتلی برحواهش طرفکیرانه‌یه سالك اوله‌میه‌جق قدر اینجه دوشونجی ذوات یتشدیردیکندن بونلرك استعدادی انکشاف ایده‌مز . بوجریان احواله اوزاقدن نکران اولان ذوات مقتدره‌نك ، اقتدار متوسط اصحابنی نائل مظفریات اولیور کورمه‌لری کندیلرنده بر انفعال حصوله کتیرر . بوندن برتجرد ، برانعزال چیقار . صنعتکارلر بو یالکزلقلرینی حس ایده‌رك اثرلرینك فی‌الحال حاصل ایده‌جکی تأثیردن آرتق اندیشه ایتمزلر . اینجه‌لشمش فکرلرینك ، رقیق جمله‌لرینك عقلسز ، قابا ، عنیف تلقی ایتدکلری خلق اوزرنده نه‌تأثیر حاصل ایده‌جکنی دوشونمزلر بیله . « محررلکك غایه‌سی ، اعصار مستقبله‌نك آرای عمومیه‌سی اوکنده دائمی بر نامزد صفتنی محافظه ایتمه‌یی دوشونمکمیدر ؟ یقینده بر زمان کله‌جك که انسانلرك خاطره‌لری

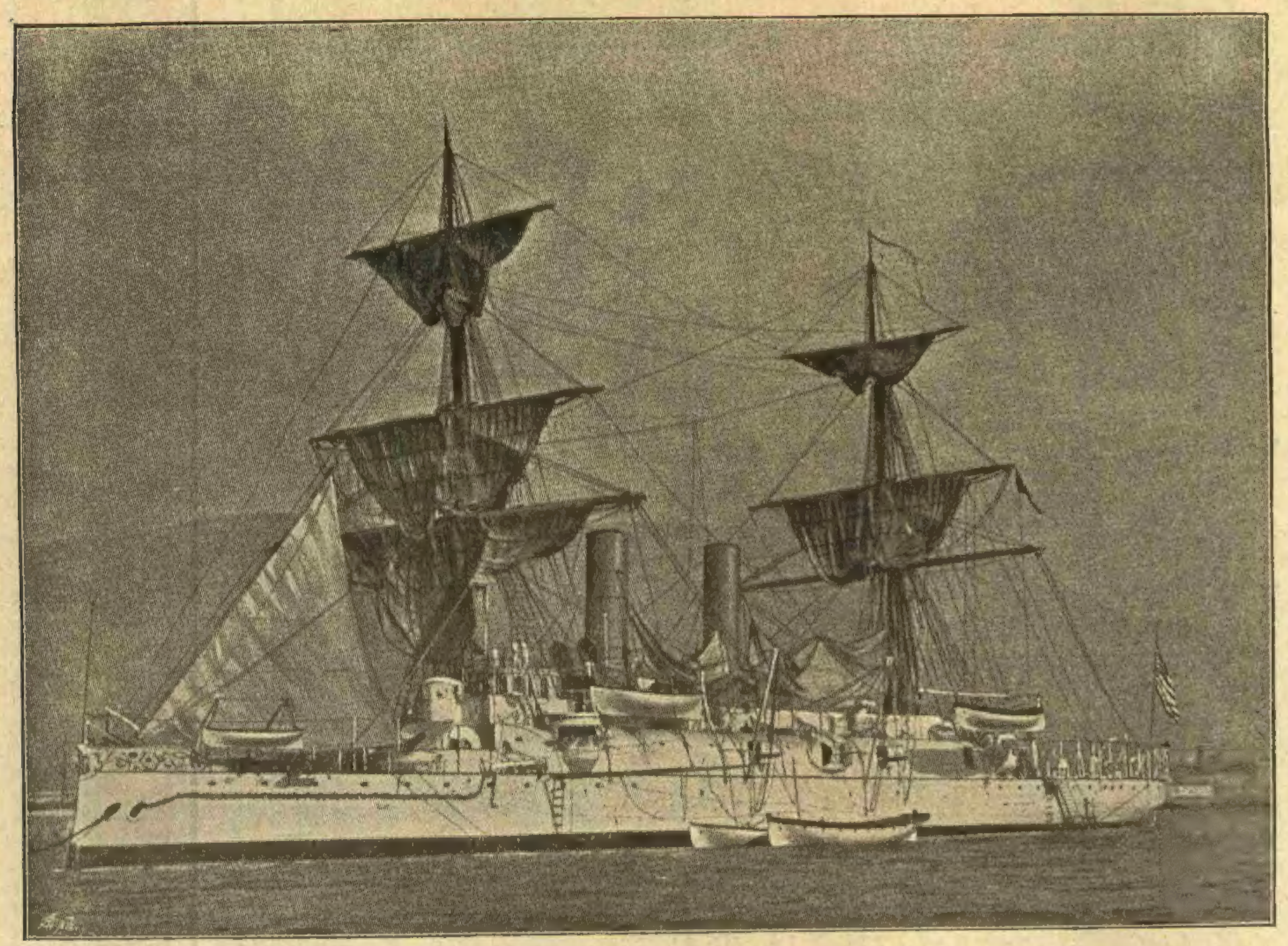

[مانیل پیشکاهنده اسپانیا دونماسنی محوایدن سفائندن بوستون نام آمریقا قرووازوری]

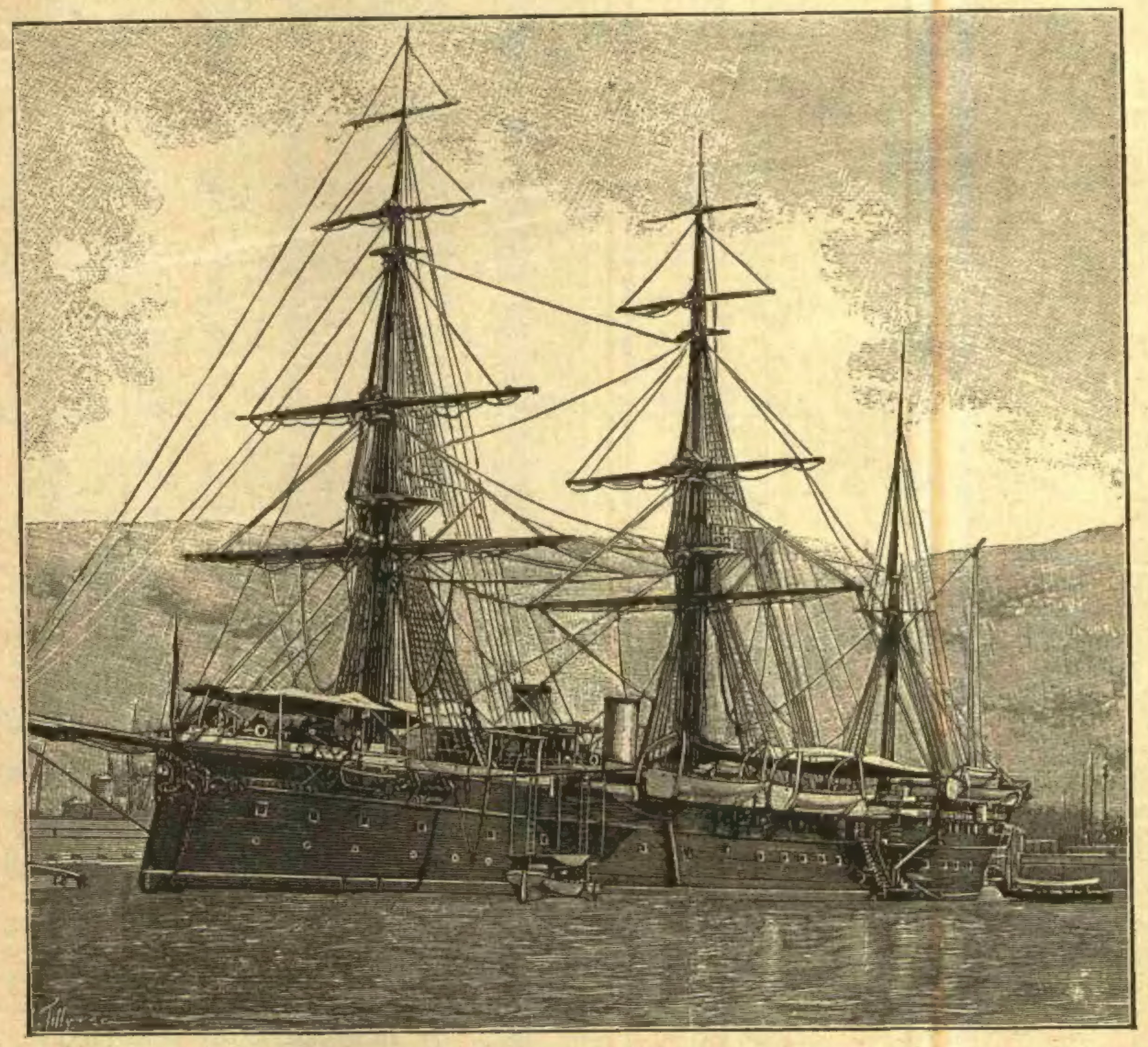

مانیل پیشکاهنده غرق اولان ره‌نا قریستینا نام اسپانیا قرووازوری

آرتق بوقدر كتابلری ، اسملری احاطه ایده‌میه‌جك . اشتهار ابدی خولیالریله محرر كندی تخیلات صمیمیه‌سندن كاملاً ویا قسماً نیچون فراغت ایتملی . ایسته‌دیكی كبی یازار، كندیسنی ایسته‌ینلر اوقور. بوكفایت ایتمزمی ؟ اك صمیمی ، اك خصوصی ، اك شخصی بر پارچه‌یی باشقه‌لری ایچون نه‌دن فدا ایتملی ؟ » دیرلر .

فرانسه‌نك شو اجمال ایتدیكمز دوری شبهه‌سز بر ده‌قادانس حالی، بر دور انحطاطدر. « انحطاط » تعبیریله حیات مشتركه‌نك اعمال ومساعیسنه غیر صالح بر طاقم انسانلر یتشدیرن بر هیئت اجتماعیه قصد اولونور . هیئت اجتماعیه بر عضویته پك مشابهدر . عادتا بر عضویت كبی كوچوك كوچوك بر طاقم عضویتلره ، بونلرده بر سورو حجره‌لره انقسام ایدر . عضویت اجتماعیه‌نك حجره‌سی « شخص » در . عضویت كامله‌نك غیرت وفعالیت ایله ایفای وظیفه ایتمسی بونی تركیب ایدن عضویتلرك ، بو عضویتلرك حسن صورتله ایفای وظیفه ایتملری ده اونلری تركیب ایدن حجره‌لرك كمال متابعت وغیرت ایله وظیفه‌لرینی كورمه‌لرینه وابسته‌در . اكر حجره‌لرك غیرتی هپ عینی نتیجه‌یه مصروف اولمیوب ده كسب انفراد واستقلال ایدیویره‌جك اولورسه آهنك عمومی دوچار انحلال اولور . وبو صورتله تأسس ایدن قاریشقلق عمومك انحطاطنی انتاج ایدر . عضویت اجتماعیه‌ده بو قانونك تأثیر احكامندن قورتوله‌ماز : حیات شخصیه افراطه واردیرلنجه هیئت اجتماعیه دور انحطاطه كیرر.

ایشته فرانسه‌ده ١٨٨٣ سنه‌سندن صوكره زبانزد اولمغه باشلیان ده‌قادیزم وسنبولیزم ادبیاتلری بویله بر هیئت اجتماعیه ایچنده یتشدیكی ایچون ده‌قادان اولمشدر . ادبیات جدیده‌مز ایله بونلر آره‌سنده نه مناسبت تصور اولونه‌بیلیر كه بریسی یكی كنجلشمش ، قوتلنمش ، مستعد ترقی بر هیئت اجتماعیه داخلنده یعنی بزده تولد ایتدیكی حالده دیكری فرانسه‌نك یوقاریدن بری اجمال ایتدیكمز بر عصراق احوال اجتماعیه وروحیه‌سنك نتیجه‌سی اوله‌رق اوراده ظهور ایتمشدر . بویله بر ادبیات تقلید اولونورمی ؟ نیچون و نه فائده ملاحظه‌سیله ؟ بزم ادبیاته ده‌قادان دیمك هیئت اجتماعیه‌مز ده‌قادانس حالنده‌در دیمك اولور . هر ده‌قادانس حالنده بولونان هیئت اجتماعیه‌نك ادبیاتنه — او حاله نسبتله — ده‌قادان دینیله‌بیلیر؛ فقط بو ده‌قادانلق ینه فرانسه‌ده‌كی ده‌قادیزمك تقلیدی اولماز ؛ هانكی هیئت اجتماعیه ایچنده ایسه اوكا مخصوص بر ده‌قادیزم اولور .

هم اساساً فرانسه‌ده‌كی ده‌قادیزم وسنبولیزم ، مسلك حقیقیونه قارشی بر عكس العمل ایدی . بو عكس العملی ده ینه افكار واخلاق عمومیه‌ده‌كی تحول وجوده كتیرمش ، یعنی افكار واخلاق عمومیه‌نك ادبیاتده‌كی تأثیری ده‌قادیزم وسنبولیزم طرزنده ظهوره كلمشدی . هر یرده اولدیغی كبی فرانسه‌ده‌ده نظر خشنودی ایله كورولمین مجددین صنعته ١٨٨٣ سنه‌سنده قصد تزییف ایله ده‌قادان دینلدی . صوكره بونی بعضلری جدیلشدیره‌رك حقیقةً بر ده‌قادان مكتبی وارمش كبی تلقی ایتدیلر . چوق كچمه‌دن « ده‌قادان » نامیله بر ده غزته تأسیس اولوندی . سر محرری آناتول باژو بو مكتبك نظریه‌سنی اعلان ایتدی. ده‌قادانلر حیاتی ، قلبی موشكافانه تدقیق وتحلیل ایتمشلر . هر شی حقنده كندیلرینه مخصوص برر فكر ایدینمشلر ایمش . هپسی ، معلوم برر مسلك ادبی‌یه تلمیذ یازلمقدن ایسه یكی بر غایهٔ خیالی تسخیری ایچون كندی حسابلرینه یوله چیقمشلر ایمش . كورولیوركه بو ، فكر شخصیتك افراطندن باشقه بر شی دكلدر . ره‌آلیزم فكر شخصیتی تقلیل ایدیوردی . عكس العمل اونی افراطه چیقارمق ایچون اوغراشدی . آز زمان صوكره بونلردن هیچ اثر قالمادی ، هپسی بیتدی .

صوكره ، ١٨٨٦ سنه‌سنه طوغرو سنبولیستلردن بحث اولونمغه باشلادی . سنبولیستلر ، مسلك حقیقیونه مخالف اوله‌رق ، طبیعتی تدقیق ایده‌جكلری یرده جعلی شیلرله ذهنلرینی طولدیردیلر. هر كسك كندی شخصیتنه كوره یازی یازمسنی غرابتپرستلك ایله تفسیر ایده‌رك حسیات نادره‌یی غیر مستعمل اشكال ایله افاده‌یه قالقیشدیلر. حد ذاتنده پك كوزل بر آلت اولان اوزان وقوافیٔ جدیده‌یی سوء استعمال ایلدیلر . بونلرك اثرلری آلتونلر، قیمتدار طاشلر، كاشانه‌لر ، قرالیچه‌لرله مالامالدر . هیئت حاضرهٔ مدنیه كندیلرینه اوقدر فنا كورونوركه اصلاح ایچون ، حتی تخریب ایچون بیله اونی اوكرنمك ایسته‌مزلر . خیاللرنده ، كندی عالملرنده یاشارلر. اساساً فكرلرنده حس دیندارانه مندمجدر. ته‌ئوفیل غوتیه‌نك: «ذی قیمت طاشلر یوزوك، بیله‌زیك حالنه كیرمه‌دن اول ده حائز قیمت اولدقلری كبی كلمه‌لر دخی نظر شاعرده افاده ایتدكلری معنا خارجنده بالذات بر حسنه ، بر قیمته مالكدرلر. برلانطه ، صفیر ، یاقوت، زمرد عیارنده كلمه‌لر واردر . بر طاقملری‌ده استعمال ایتمه‌یی بیلنك النده فوسفور كبی پارلار ... » یولنده‌كی لطیفه‌سنی سوء استعمال ایده‌رك كلمه‌لرده ، حرفلرده رنك ، قوقو آرامغه قدر واردیلر! بوكون سنبولیزمك‌ده اواهمیت آنیه‌سی كچمشدر . اورته‌ده بر سته‌فان مالارمه ایله بر قاچ اهمیتسز محرر وار . اصحاب اقتدار هپ ایشك ایچندن چكلمش ، آیرلمشدر . بش اون سنه عالم ادبیاتی قاپلایان بولیل كران غرابتك صوكنده شیمدی « ناتوریزم » مسلكی بر چوق مواعد قویه ایله یكرمنجی عصرك اشعهٔ فجر نوانفلاقی آلتنده یاشامغه باشلیور . فقط فرانسزلرك بو یكی حركت ادبیه‌سی حقنده بر حكم ویرمك ، بر مطالعه بیان ایده‌بیلمك ایچون اورته‌یه جدی اثرلر چیقمه‌سنه انتظار لازمدر .

— ١٥ مایس ، ١٣١٤ —

حسین جاهد

شعر

معما

معما .. نه ایشلر یاپار بر قارینجه !
شاشار لانهٔ موره انسان وارینجه .

نه ایشدربو ؟ ناچیزی صنف هوامك
اولور حكمت آموزی سعیك ، دوامك !

نه ایشدر بو ؟ آتی ایچین قید روزی ،
سینكدن دوشن بر قاناد صید روزی .

نه ایشدر بو ؟ طورماز، اوشنمز، طاشیرلر ،
كیدرلر ، كلیرلر .. قوشار ، اوغراشیرلر .

نه ایشدر ، نه ایشدر ، نه ایشدر بویارب ،
بو اسرار اغرب .. بو اسرار اغرب !

معما .. نه آغلر اوره‌ر بر اورومجك !
دوائركه مركزلری متحددر .
شو حیوانجغز یاورو ، طوغمش دمینجك ؛
غدایی ناصل بولمغه اولدی قادر ؟

نه‌در استحالاتی دودالحریرك ؟
فضاده ناصل هجرت ایتمكده قوشلر ؟
دكل فكر ماضی‌یه بونلر مقارن
نه‌وت ، حالی ، آتی‌ی حیوان نه آكلار؟

بو بر انسیاق طبیعتدر اما
معما ، معما ، معما ، معما !

— ١٥ مایس ، ١٣١٤ —

اسماعیل صفا

بك بابا ...

— والده‌مه —

خرابه‌زار سیاهنده عمرمك نالان ،
قیریق دوكوك قالان انقاض تارماراندن
صماخ روحمه بر سس شكسته بالیله
ترانه‌لر كتیرر صفوت ملالیله ...

« بك بابا ... » ایشته بر ترانه‌كه آه
بنی مقهور یأس ایدر هركاه ؛
« بن بواوكسوز حیاتی سومیورم ! »
دیه‌جك ظن ایدر بتون روحم .

نم بهار حیاتمده بر صباح ایركن
آچیلدك ای صاری نیلوفر ، آه بر بیلسه‌ك
كه والدك نه‌قدر ... یوق ، یتر یتر آرتق !
كل‌ای زواللی چوجوق. طورمه كل قوجاغمه چیق.

« بك بابا ... » سویله یاوروم ایشته بنم
سنی دیكلرده قلب پرحزنم ،
سسلركدن غریب وزار ونزار
بر تسلیٔ مغفلانه طویار .

جبین پاككه رؤیاده مست وپر خلجان
دكرسه بوسهٔ شفقتله بر لب لرزان ...
فقط او بوسه كیمكدر بیلیرمیسك ؟ هیهات !
قیرلدی ایشته ینه قلبك ای شكسته حیات ...

« بك بابا ... » آغلامه ملك چوجوغم ،
بنی آغلاتمه سن‌ده یاوروجغم .
« بن بواوكسوز حیاتی سومیورم ! »
دیه‌جكسك دكلمی ؟ صوص یاوروم !

حسین سعاد

ایستیورم‌كه...

ایستیورم‌كه .. آه ایستیورم‌كه‌بنی بویله ابدیاً طانیه‌میه‌سك ، بیلمیه‌سك ؛ بن پك آجی ، زهرلی بر هجران ایچنده یاشایه‌یم ، هجران ایچنده یاره‌لانه یاره‌لانه ، آغلایه آغلایه ، قیورانه ، قیورانه اوله‌یم .. یاره‌لرمله بیته‌یم .

سنك ایچون اولدیكمدن ، برق سپهرنك نكاهكك خیالی قارشیسنده یانه‌رق ، ازیله‌رك سوندیكمدن خبرك اولماسین ؛ ینه هیچ خبرك اولماسین‌كه پژمرده بر كوكل سنی دوشوندكجه ، سنی حس ایتدكجه بوتون كنجلكی ، بوتون عمری ، امللری ، امیدلری ، خولیالریله برابر سنك ایچون محزون یاشامق ، محزون اولمك ایستیور . اوبی چاره كوكل هپ بونی ، یالكز بونی ایستیور !

پروانه‌كبی ، كولكه‌كبی كیجه كوندوز یانكدن آیریله‌میان بن شیمدی‌یه قدر نیم لحاظهٔ دقتكی جلب ایتمدم ؛ بوندن بویله‌ده هیچ جلب ایتمیه‌یم . اوح ! بویله اوله‌یم ؛ بویله مهجور ومتحسر ، بویله غریب ، بویله‌مشتاق ، بویله آتشلر ایچنده اوله‌یم ...

ایستیورم‌كه سحرلره ، شفقلره بورونه‌رك كیزلی كیزلی ایكله‌ین قوشجغزی ، باغچه‌كده‌كی لیلاقلره یاشلر دوكن سحاب‌پاره‌یی طانیه‌مدیغك كبی بنی‌ده ابدیاً طانیه‌میه‌سك . ایستیورم‌كه نه بنم یاشادیغمدن ، سنك ایچون یاشادیغمدن ، سنی سوه‌رك یاشادیغمدن .. نه بنم اولدیكمدن ، سنك ایچون اولدیكمدن ، سنی سوه‌رك اولدیكمدن خبرك اولماسین؛ بنی كورمیه‌سك، بلكه.. آه ! بلكه اوزمان ... ایشته بن اونی ایستیه‌میورم ، اوكا قائل اوله‌میورم .

ایستیورم‌كه.. آه ایستیورم‌كه بنی‌بویله ابدیاً طانیه‌میه‌سك . بیلمیه‌سك..بن پك آجی ، زهرلی بر هجران ایچنده یاشایه‌یم .. هجران ایچنده یاره‌لانه یاره‌لانه ، آغلایه آغلایه . قیورانه قیورانه اوله‌یم .. یاره‌لرمله بیته‌یم !

— ١٥ مایس ، ١٣١٤ —

احمد حكمت

تنوع حسیات

اسدكجه نسایم بوفضای كرویدن
ذراتی اویاندیرمه‌ده خواب شتویدن .

اعصاب تحسسده اولور علت تحریك
كللرله بزی نامیه‌نك ایتمه‌سی تبریك .

روحم اولیور ، كوردیمی ، مغلوب تأثر
بر خنده‌نك آلتنده نهان اشك تكدر .

دائم آرارم موقف مأنوس سكوتی
فكرمله طولاشدقجه فضای ملكوتی .

بر مشجره كیرسه‌م ، آرارم سایهٔ تاریك ؛
بر شعر یازارسه‌م ، بولورم نكتهٔ باریك .

بردر كونشك دوكدیكی انوار ترابه
آلتنده فرادیس صفا خیز وخرابه ...

— ١٦ مایس ، ١٣١٤ —

حسین دانش

یاد مولد

— حسن رضا بكه —

ارضك سمایی اوپدیكی یرلرده بر شجر
تترر سكوت ایچنده — مناجات ایدر كبی —
مشرقده بر نشیدهٔ سودا اوقور قمر ،
مغرب آلجه سینه‌سنه مهر غاربی .

اسدكجه سرپیلیر نفحاتی پریلرك ،
بادمسا نسیم سحردن نشانه‌در ؛
بیلمم ، بوباد غالیه سا طوغدیغم یرك
خاك مباركیله‌می مشبوعدر ، نه‌در ؟

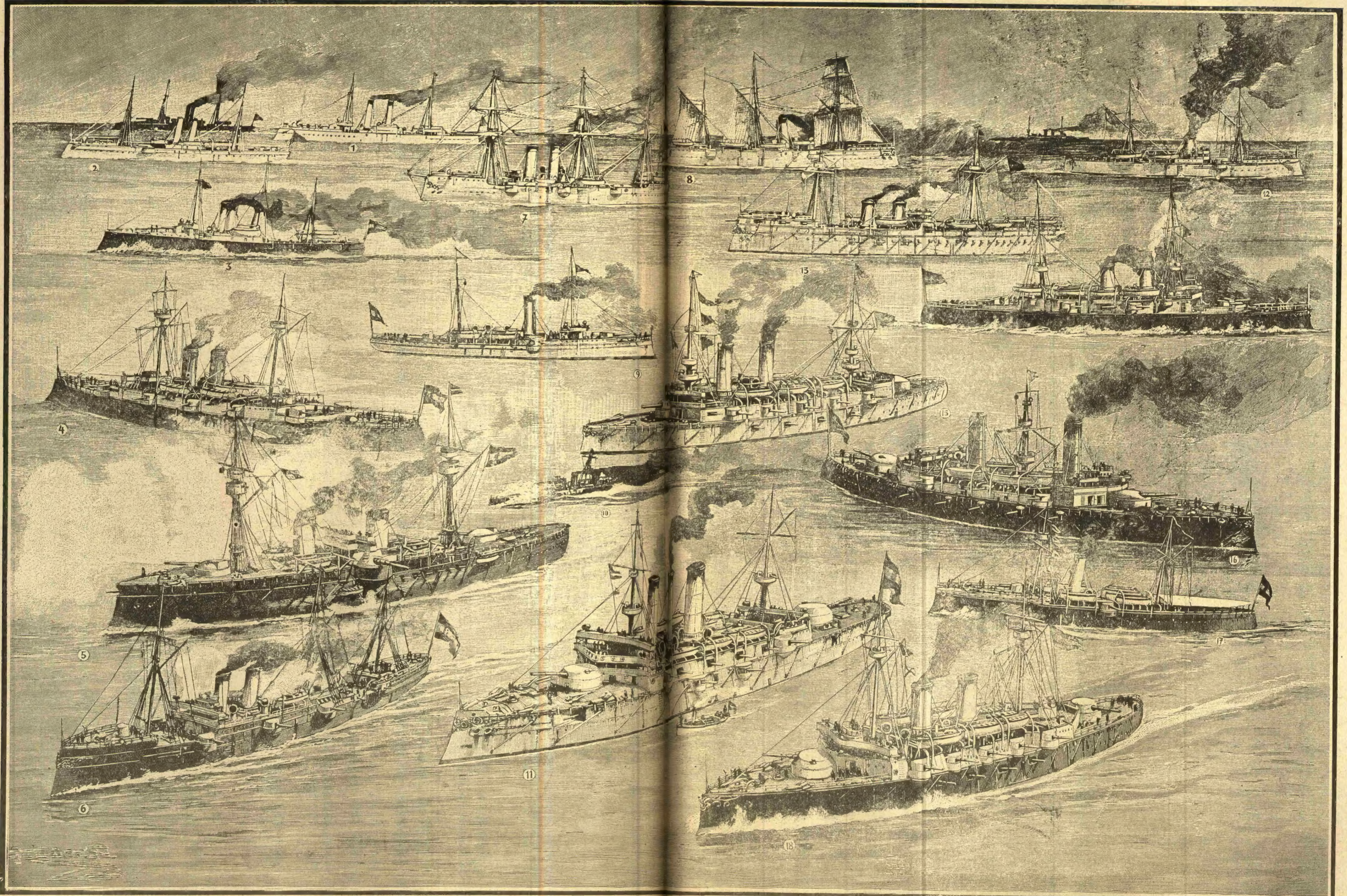

[اسپانیا قوای بحریه‌سندن بر قسم ؛ جمعاً اون سکز پارچه اولوب یدیسی زرهلی متباقیسی قرووازوردر]

کوردم بوایزبه بقعه‌ىی روحمله آشنا ؛
وادیسی ، نهر ومشجری اخطار ایدر بکا
کهوارهٔ حیاتمی ، لحد شبابمی ...

کوهنده برخیال برین ستاره پر
اوندن پیاملر کتیرر ، کیزلیجه ، اوپر
برموجهٔ سکون افق اضطرابمی .

— بروسه : ۲۱ کانون‌ثانی ، ۱۳۱۳ —

فائق عالی

تکامل تنقید

۵

اوده طقوزنجی عصر

ایکنجی دور

۱۸۳۰ — ۱۸۶۵

سنت ـ بوو [۱]

اون طقوزنجی عصره برقاچ کره تصر تاریخ وتنقید دینلمسنك سببی شودرکه : تماشا ، حکایه ، شعر اعصار سابقه‌ده بر درجه موجود ومترقی اولمقله برابر اووقته قدر همان موجود اولمیان تاریخ وتنقیدك بو کون واصل اولدیغی درجهٔ ترقی انجق بوعصرده حصوله کلمشدر. کورولدیکی وده‌ها کورولوب اکلاشیله‌جغی اوزره تنقید نه‌اولدیغندن کندی‌ده خبردار اولمیه‌رق بوعصره قدر برمعناسزلق ، بر مسکینلکله کلمش ، انجق نفحهٔ فیوضات عصر اوکنده نه‌اولدیغنی اکلایوب ترقی‌یه باشلامشدر . بو ایشده معاونتی کورولنلرك بری وبلکه برنجیسی شارل اوگوستەن سنت‌ـبوودرکه آثاری آلتمش آلتمش بش جلده بالغ اولیور. کندیسی آلتمش بش یاشنده اولمشکن اثرلرنده‌بر دفعه‌تکرروتکرار کورولەممش، بوکا مقابل

برینه‌مناقض فکرلرینه تصادف ایدلمشدرکه بوده فکرینك دائما یکیلشدیکنی کوستررر . سنت‌ـبووك الك برنجی حال ممیزی بودر: بربرینه هیچ بکزه‌مین برقاچ طبیعتدن مرکب بر آدم . سنت‌ـبوو قدر طبیعت اساسیه‌سی اله کچمز برمحرره نادراً راست کلنیر ؛ کندیسی بیله اثرلرینك اوته‌سنده بریسنده کندندن بحث ایدرکن دائما متخالف رأیلر ویرمشدر .

فوق‌العاده متبدل ، عادتا بوقلمون کبی بر مخلوقدرکه هر نقطهٔ نظردن باشقه بر ذوق آله‌رق اونی ترجیح ایدر کورونور ؛ شوحالده کندیسنی تدقیق ایچون‌ده هررنکنه کوره برنقطهٔ نظره تابع اولوب اوغراشملی ، کندیسنك دیکر محررلر ایچون یاپدیغی کبی یاپه‌رق سرسریانه ، قارمه قاریشیق بیان مشاهدات ایتملی . سنت ـ بوودن بحث ایدرکن عمومی برنظرله باقوب ، بر طبیعت اساسیه اله آلوب‌ده دیکرلرینی اوکا کوره تعداد وبیان ایتمك ممکن اوله‌ماز؛ مومی‌الیهی تدقیق ایدن محررلرك اثرلری بوکا دلیلدر ؛ بواثرلرك هپسی‌ده موضوعلری اولان ذات کبی بر برینی نقض ایدر افکار وملاحظات ایله مالیدر .

سنت ـ بووك تنقیداتی یالکز آثار ادبیه‌یه انحصار ایتمز ، بالعموم آثار فکریه‌یه شاملدر . ادبی ، سیاسی ، فلسفی ، دینی ، تاریخی ، فنی وبدیعی نه‌قدر اثر انتشار ایتمش ایسه هپسی حقنده تدقیقاتی واردر ؛ وبو تدقیقات اواثارك انتشاری مناسبتیله موضوعلرینه دائر منقدك قیمتلی ، واسع ، دقیق مشاهداتندن عبارتدر. سنت‌ـبووك مشغول اولمسنه اوچ مکتوب یازمش بر آدم بیله کافی اولوردی ؛ چونکه بومناسبتله اوآدمه یاشادیغی زمانه دائر خصوصی خاطراتی ، تتبعات کثیره‌سیله اله کچیردیکی معلوماتی اساس تدقیق اتخاذ ایدر ، اواثردن بحث ایدرکن کندیسی قیمتلی بر اثر میدانه کتیرردی . بوندن باشقه اثرلرینی اوقویانلر ایچون مسحور اولمامق ، لطافت اسلوبنه ، جاذبهٔ تنقیدینه ، مطالعاتنده‌کی موشکافلغنه ، الك بویوك قصورلری اخطارایدرکن — صانکه

برمزیتدن بحث ایدیورمش کبی — کوستردیکی نوازشه حیران اولمامق قابل دکلدی .

سنت‌ـبوو تنقیده ایلك باشلادیغی زمان «ویلمن»ك اثرینه اقتفا ایدر کبی کوروندی ؛ بو ، تنقیدی تاریخه باغلامق ، تاریخه منجر قیلمق ایدی . ویلمن بللی باشلی بر قاچ حرکت ادبیه ایله متناظرلری اولان وقایع اجتماعیه آره‌سنده برطاقم مناسبات آرامش، بولمشدی : سنت‌ـبوو دها ایلری کیده‌رك دها کیزلی ، دها قوتلی توافقلر بولدی . ویلمن بردورهٔ واسعه‌نك جهات واسعه‌سی، خطوط عمومیه‌سی ایله مشغول اولمش ، بوواسع خطوط آره‌سنده افراد و تفرعات نیم مبهمیت ایچنده براقلمشدی . حالبوکه اثرلرك الك زیاده مربوط اولدقلری شی هیئات اجتماعیه‌دن اول افراد در . بونك ایچون سنت‌ـبوو افراده ربط دقت ایتمش ، بویله‌جه تنقیده دهابویوك برنسبت کتیرمش، بر اثر ادبیده ویلمنك یاپدیغی کبی بر هیئت اجتماعیه‌نك دکل ، برمزاجك افادهٔ احوالنی آرامشدر : اثرلر حقنده‌کی تدقیقات و مشاهداتی انسانلر حقنده تدقیقات و مشاهدات دیمکدر . بویله‌جه تنقید ایتدیکی آدمی دیریلتیر ، کوز اوکنه کتیرر ، حقیقتده نه‌ایسه‌اونی بولمغه‌چالیشیر؛ نصل تمو ایتدیکنی ، منشأنی بولمق ایچون تربیه‌سنی، رابطه‌لرینی ، حیات محرمانه و اهلیه‌سنی ، فکر وطبیعتنك تشکلنی ، تکملنی ، تدنیسنی آراشدیرر ؛ بونلردن صوکره ویلمنك اصولنه مراجعت ایدر. بتون بواستکشافات نتیجه‌سنده مؤلف میدانه چیقنجه اثرده ظاهر اولور ؛ اکلارسکزکه بو اثر او مؤلفکدر ؛ بواثرك مدنیت عمومیه‌نك معلوم ومعروف بر جریانه مربوط اولدیغی‌ده صوکره کورولور .

بونك ایچوندرکه سنت‌ـبووك تنقیداتی «روحلرك ترجمهٔ حال» ندن باشقه برشی دکلدر .

بونی دها توضیح وتعمیم ایچون ادوار تنقیدیی کوره‌لم : [۲]

بونلرك برنجیسی ۱۸۲٤دن ۱۸۳۷یه قدر دوام‌ایدر. بودوره‌عائداثرلری «تصاویر ادبیه» و «تصاویرعصریه» در؛ تنقید کندیسیچون هنوزحسیات شخصیه‌سنك برروزنامه سندن عبارتدر. کندیسی ایسه رومانتیزم مسلکنه متمایل اولدیغندن هپ ترجیح ایتدیکی رومانتیك ادبادر . اویله اولدیغی حالده‌ده کورولورکه اثرلرك قصوریله مشغول اولوب حکملر ویره‌جکنه شرائط‌حصولنی اکلامغی مراق ایدر . یعنی تنقیدی صرف شخصی ایکن یاواش یاواش « تنقید روحی » دینیلن ومقصدی محررلری و نصل یاشادقلرینی ارامقدن عبارت اولان اصول تنقیده میل کوسترر؛ اثرلری ومحررلرینی صانکه تشریح ایدر .

ایکنجی دور ۱۸۳۷ دن ۱۸۵۰ سنه‌سنه قدر اولانیدرکه سنت‌ـبووك مجلدات جدیدهٔ ادبیه‌دن اولان « پورروایال » عنوانلی اثریله « شاتوبریان وجمعیت ادبیه‌سی » نامنده‌کی تألیفی بو دورك محصولیدر . بو زمانده سنت‌ـبوو رومانتیزمدن انفکاك ایتمش ، « حس » ایدن تنقید یرینه « ایضاح » ایدن تنقید قائم اولمشدر : بونك ایچون تاریخی دها دوغرو ودها صحیح اوله‌رق تدقیق ایلمشدر. بو دوره عائد تنقیداتنده اثرلری تدقیق ، حسیاتی تحلیل ، فکرلری تقدیر کبی اوچ مهم ایشك برالده اداره ایدلدیکی کورولور .

بوندن صوکره اوچنجی دور حلول ایدرکه ۱۸۷۰ سنه‌سنه قدر دوام ایلر . بوسنه‌لرده سنت‌ـبوو جرائد مهمهٔ یومیه‌دن برینه هر پازارته‌سی بر مصاحبه ویرر ؛ اون بش جلدلك «پازارایرته‌سی مصاحباتی»ایله‌اون اوچ جلدلك«یکی مصاحبات»نام‌اثرلری بودورهٔ سعیك ثمراتیدر. لکن بودورده سنت‌ـبوو فرانسز ادبیاتنده قازاندیغی موقع مهمی غالبا براز سوء استعمال ایده‌رك بعض حقسزلقلرده بولوندی . هیچ بر لساننده هیچ بر منقد سنت‌ـبوو کبی حکم سورمه‌مشدر . فرانسزلر کندیسنه « منقدلرك پرنسی » دیرلردی . کندیسندن صوکره یتشن بتون منقدلرك الك بویوك املری اونك موقعنه یتشمکدر . فقط اوپایهٔ رفیع هنوز کیمسه‌یه‌ویرلمه‌مشدر. ایشته سنت‌ـبوو بو نفوذنی اسکی انفعاللرك ، قصقانجلقلرك آجیسنی چیقارمق ایچون قوللانمش؛ بالزاق، موسه ، وینی حقنده بعض حقسزلقلری کورولمشدر . مع‌هذا شومسلمدرکه عصرك وبلکه بتون جهان ادبك بتون معناسیله منقد ادبی‌عنوانه الك زیاده کسب استحقاق ایدن ، وظیفه‌سنی الك زیاده نصفت ایله ایفایه چالیشان ینه سنت‌ـبوودر .

سنت‌ـبووك نظرنده تنقیدك نه دیمك اولدیغنی ، بونی نه کبی بر اصول ایله اجرا ایتدیکنی تعیین ایتمك قدر کوچ بر شی اوله‌ماز ؛ هیچ بر اصولی یوقدر ، یاخود هر اصولی حسن قبول ایدر ؛ مع هذا یك عمومی بر نظرله باقیلنجه براصول عمومیه‌سی بولونه‌بیلیورکه بونی‌ده‌شویله ایضاح‌ایدیورلر:

سنت ـ بوو بر آدمی تنقید ایتمك ایچون برنجی درجه‌ده مکمل بر ترجمهٔ حالنی لازم کورر ؛ بونك ایچون مخابراتی ، محاوراتی ، افکاری. اخلاق‌وطبایعه‌متعلق بعض‌تفصیلاتی . حاصلی بو یوك محررلرك مکمل تراجم احوالنی ایستر ؛ نظرنده الك قیمتلی شیلر بونلردر .

«بو واسطه‌لرله بویوك آدملری آلوب اون بش کون بریره قاپانیرسکز ، تدقیق ایدرسکز ، اویرر چویررسکز ، استجواب ایلرسکز ، کیفکزه کوره هرشکل وحاله قویارسکز؛ خطوط مبهمه بربربر یرینه کلیر، اله‌کچیرمك ایستدیککز سیمایه طوپلانیر ؛ یك نظرده مبهم ، مجرد ، عمومی کوردیککز انسانك یرینه شیمدی درجه درجه کرچك، قطعی برشخصیت، کیتدکجه‌تقررایدن؛ همده‌صحتله‌تقررایدن‌بر شخصیت قائم‌اولور . مشابهتك دوغیشنی ، کلیشنی کوررسکز ؛ و اوآدمه مخصوص حالی ، اوکامخصوص تبسمی، آلننده تك توك صاچلر التنده کیزلی قالان الیم چیزکی‌یی کشف ایتدیککز زمان‌ارتق تحلیل وتشریح بیتوب تصویر باشلار سوز سویلمکه ، یاشامغه ... ارتق محرری بولدیکز دیمکدر . »

ایشته سنت ـ بوو کندیسنی بوصوك سوزده‌یاشاتمشدر ؛ تنقیده یالکز ترجمهٔ‌حالك دکل، تصویرك‌دخولی بومنقدك همتی‌سایه‌سنده‌در.

برکره بونك نه اولدیغنی اکلامغه چالیشه‌لم : محررك تشریحی ، فیزیولوژیسی پسیقولوژیسی [یعنی حیاتی ، روحی] نه‌دیمك اولدیغنی ، صوکره بونك تنقیده نصل کیردیکنی ، اونی نصل جانلاندیردیغنی ، صوکره نصل‌توسیع و نهایتنده نصل تبدیل ایتدیکنی کوره‌لم :

محررك تشریحی، جسمانی اوله‌رق کندیسنی کوز اوکنه کتیرمك دیمکدر . ایری، اوزون بویلو ، متناسب ومتوازنمی یوقسه جیلیز، اکری بوکری بیچمسز برشیمی؟ بو احوال جسمانیه‌نك یازیلرنده براثری کورولورمی ؟ مثلا عینی زمانده یاشامش ، عینی عمومی تربیه‌یی آلمش ، عینی زمانده اثر یازمش وایکیسی‌ده صنعتنده موفق اولمش ایکی محررك بومتخالف اسباب جسمانیه‌دن‌طولایی اثرلرنده فرق بولونورمی بولونمازمی ؟ « محررك تشریحی » دیمك ایشته بونلری بولوب کوسترمکدر.

فیزیولوژیسنه‌کلنجه‌بو ، تشریحدن دها ایلری‌کیدر ، دهامصر ومتجسس طاورانیر، آز بوچوق معلوماتله اکتفا ایتمز ؛ محررك مزاجی ، صحتی نصل ایمش ؟ بونی آرار ؛ یاخود اومزاجی تشکیل ایدن نه ایمش ؟ فرضا باشقه باشقه ایکی ولایته منسوب ایکی محرری ایچه طانیمق ، مسقط‌رأسلرینك ، تنفس ایتدکاری هوانك کندیلرینه نه‌تأثیری اولدیغنی اکلامق ایچون او ولایتلری ، شهرلری تدقیق ایدر ؛ صوکره بونلرك عائله‌لری . اجدادلرینی ، پدر ووالده‌لرینی ، زوجه واولادلرینی ایچه طانیمغه، نصل یاشادقلرینی اوکرنمکه‌چالیشیر . مثلابری بویوك بر زنکین اولورده دیکری سفالت ایچنده امرار حیات ایدر ؛ برچوق احوال آلتنده ازیلیر ، بلکه بو حاللر اولماسه یازمیه‌جغی براثری بواسباب ایله یازار.

ایشته بورادە پسیقولوژی باشلار . بومحرر نصل دوشونمشدی ؟ عشق ، دین ، موت حقنده نه کبی فکرلره مالکدی ؟ صنعتی نصل کورردی ؟ حوایج واذواق عادیهٔ بشریه حقنده‌کی تلقیاتی نه‌یولده‌ایدی؟

---

[۱] Emile Faguet : Revue de Paris, 1897 février,
Brunetière: Evolution de la critique,
Lanson : Histoire de la lettre française,
Pellissier : Mouvement lit. du XIXe siècle,
Emile Zola : Documents littéraires, roman expérimental,
Emile Hennequin : La critique Scientifique.

[۲] Brunetière : Manuel de la litterature française.

[اسپانیا دونماسنك واصل اولدیغی سانتیاغو قصبه‌سی]

بو سؤاللرك بویله الی غیر النهایه تسلسل وتعدد ایده‌جکی پك قولای اکلاشیلیر، وبو اصول ایله بر محررك اثرینی تدقیق ایچون بر قاچ سنه اوغراشمق لازم کلیر. بوکا مقابل تنقیدك الندن ده برشی قورتولماز، اولور، نقطهٔ نظر بویودکجه بویور. افقلر کسب وسعت ایدر. بویله‌جه، مثلا بویوك بر محرری، بر دوولته‌ری تدقیق ایتمك بتون معلومات بشریه اطرافنده دور ایلمك دیمکدر.

کورولیورکه سنت ـ بوو تشریحی، حیاتی، روحی بر تنقیدله مشغول اولمشدر؛ بونك ایچون هرشیئی مراق ایده‌رك، هرشیده افراط ایده‌رك، اثرلر آره‌سنده سرسری سرسری طولاشه‌رق آرار، آرار؛ هرشیئی اوکرنمك، هرشیئی اکلامق، هرنقطهٔ نظردن باشقه ذوق آلمق ایسته‌یه‌رك اوغراشیر، اوغراشیر؛ بودهشتلی مشغله ایله یپره‌لشیر وغالب اولور. تنقیدینك بر تصوری وارسه تدقیقاتنه بر نتیجه ویرمه‌مسیدر. چونکه او نتیجه‌یی ویرمك اوقدر وثائق وشرائطه محتاجدر که بونلرك هپسنی اله کچیرمك محالدر. یا تدقیق اولنان آدمك حیاتنه، روحنه دائر لازم کلن تدقیقات تمام دکلدرده، بر مجهول بردن بره میدانه چیقوب نقطهٔ نظری کلیاً تبدیل ایدرسه... بونك ایچون سنت ـ بوو اولا برچوق تجربه‌لر، تدقیقلرله اوغراشیر، وبونلری قارمه‌قاریشیق یاپار؛ بر نقطهٔ حرکتی اولمادیغندن معین بر طریق تدقیقی ده یوقدر؛ تدقیقات آره‌سنده سرسریانه جولان ایدر.

لکن «پور روآیال» ده، یدنجی عصر ادباسندن بر زمره‌نك تاریخچهٔ حیاتی اولان بو بویوك اثرده قدرت تنقیدیه‌سی درجهٔ کماله وارمشدر. اوزمان بر حکم الده ایدرکه اوده تعریف وتوصیفله اوغراشدیغی محررلرك، یعنی فکرلرك بعض جهتلردن بر عائله افرادی آره‌سنده کی قرابتلر نوعندن مناسبتلری بولندیغندر. بو ملاحظه ایله علوم طبیعیه‌ده اولدیغی کبی «فکرلرك‌ده عائله‌لری واردر» نظریه‌سنی اورته‌یه قور. بو ملاحظه‌یه کوره عائله‌لرده بر سلسلهٔ مراتب اولدیغی کبی فکرلر، یعنی محررلر آره‌سنده‌ده بر سلسلهٔ مراتب بولونمق ضروریدر. ایشته سنت ـ بوو بو کوندن اعتباراً اصول تنقیدینه کاملاً تملك ایده‌رك مصاحبات اسبوعیه‌سنه باشلار.

اسکی ویکی بتون اصول متخذه‌سی برلکده اوله‌رق اساس فکری شودر: سیالر آره‌سنده اولدیغی کبی فکرلر آره‌سنده‌ده اوزاق یقین بعض مشابهتلر، بعض تخالفلر واردر؛ تنقیدك برنجی ایشی بونلری آرامق، بولمق وقطعی اوله‌رق کوسترمکدر. بونی یاپمق ایچون‌ده علوم طبیعیه علماسنك قوللاندیغی اصولی قوللانملیدر، یعنی آثار ادبیه‌یی اونلرك نباتات وحیواناتی تدقیق ایتدکلری یولده تدقیق ایتملیدر.

«پازار ایرته‌سی مصاحباتی» بر بویوك مونوغرافی قوللکسیونیدر؛ سنت ـ بوو یکرمی سنه بوکا حصر وجود ومساعی ایلمشدر. وتاریخ طبیعیه‌ده جاری اولان اصول تدقیقك تنقیدده دخی جریانی لازم کله‌جکی فکرینی اورته‌یه قویمقله اصول مؤاخذه‌یی کلیاً دکشدیرمش، عادتا تجدید وتأسیس ایلمشدر.

محمد رؤف

بر عثمانلی ضابطنك
آفریقا صحرای کبیرنده سیاحتی
وَ
شیخ سنوسی ایله ملاقاتی

[٣٠٤ نومرولو نسخه‌دن بری مابعد]

برکت ویرسین که سلیمان افندی مأموریتی حسبیله دائما بورالردن کیدوب کلدیکی ایچون بزه رهبرلك ایتدی. کذرکاهمز سورلمش، یموشاق طوپراقلی اراضی ایله محدود اولدیغندن یولك خارجنه تخطی ممکن دکلدی. بو جهتله هپ بر خط اوزرندن کیدییوردق. یاغمور کسلمدیکیدن صباحی ایدنجه‌یه قدر چکمدیکمز صیقنتی قالمدی. هوا کوندوزین‌ده او حالده دوام ایتدیکی ایچون هیچ بر یرده توقف ایتمیه‌رك وبر لقمه ییه‌جك یمکه فرصتیاب اولمیه‌رق حیوانلرمزك اولانجه سرعتیله سوروب کیتدك. بنغازی‌یه مواصلتمزده ساعت یدی بچق ایدی. دیمك‌که اون بر بچق ساعت متمادیاً حیوان سورمشدك. نه درجه‌ده ایصلاندیغمزی تعریفه حاجت یوقدر؛ اولسه بیله قابل دکلدر. مواصلتمز عقیبنده قافله‌مزك محتاج ومنتظر اولدیغی حیوانلری کوندردك. مع مافیه قافله انجق ایکی کون صکره بنغازی‌یه کله‌بیلدی. بزم مفارقتمزدن صکره آرقداشلرمز کوندوزین یوله دوام ایتمك ایسته‌مشلر ایسه‌ده دوه‌لرك چوغی قایوب دوشه‌رك حتی اوچنك باجاغی قیرلدیغی جهتله ارتق یوله دوامدن صرف نظرله مرتفعجه بر محلده چادر قوروب حیوانلر ییشنجه‌یه قدر بکلمکه مجبور اولمشلردر. ١٣٠٢ سنه‌سنده جغبوبدن بنغازی‌یه مواصلتم غایت یاغمورلو بر کونه تصادف ایتمش وبنغازی ایکی سنه‌دنبری ایلك دفعه اوکون یاغمور کورمش اولدیغندن بتون اهالی عودت عاجزانه‌می اوغورلو عد ایتمشلردی. بحکمته تعالی بو دفعه‌ده اویله اولمش وروح الحیاة زراعت وفلاحت اولان باران رحمت بو کوندن اعتباراً بدء ایلمش اولمغله خوش آمدی‌یه کلنلر هپ اوزمانکی وقوع حالی تذکیر ایدییورلر ومعرض تبریکده اوزمان استعمال ایتمش اولدقلری «جئت والله جلب الخیر معك!» یعنی «سز کلدیکنز ومولی خیر وبرکتی سزکله برلکده کوندردی!» جمله‌سنی تکرار ایلیورلردی. سوقاقده، چارشیده کیمه راست کلسه‌م بو کلمهٔ تهنیته مخاطب اولیوردم. اولجه‌ده عرض ایتدیکم اوزره بنغازینك مدار معیشت وثروتی زراعت اولدیغندن اوراده اك بیوك، اك قیمتلی شی زماننده یاغمور یاغمقدر. رحمت اولمیان سنه‌لر قحط وغلا محققدر. رحمتلی سنه‌لرده ایسه سنجاق کندیسنی اداره وانفاق ایتدکدن ماعدا خارجه‌ده پك چوق حبوبات ومواشی ومحصولات سائره اخراج ایدر.

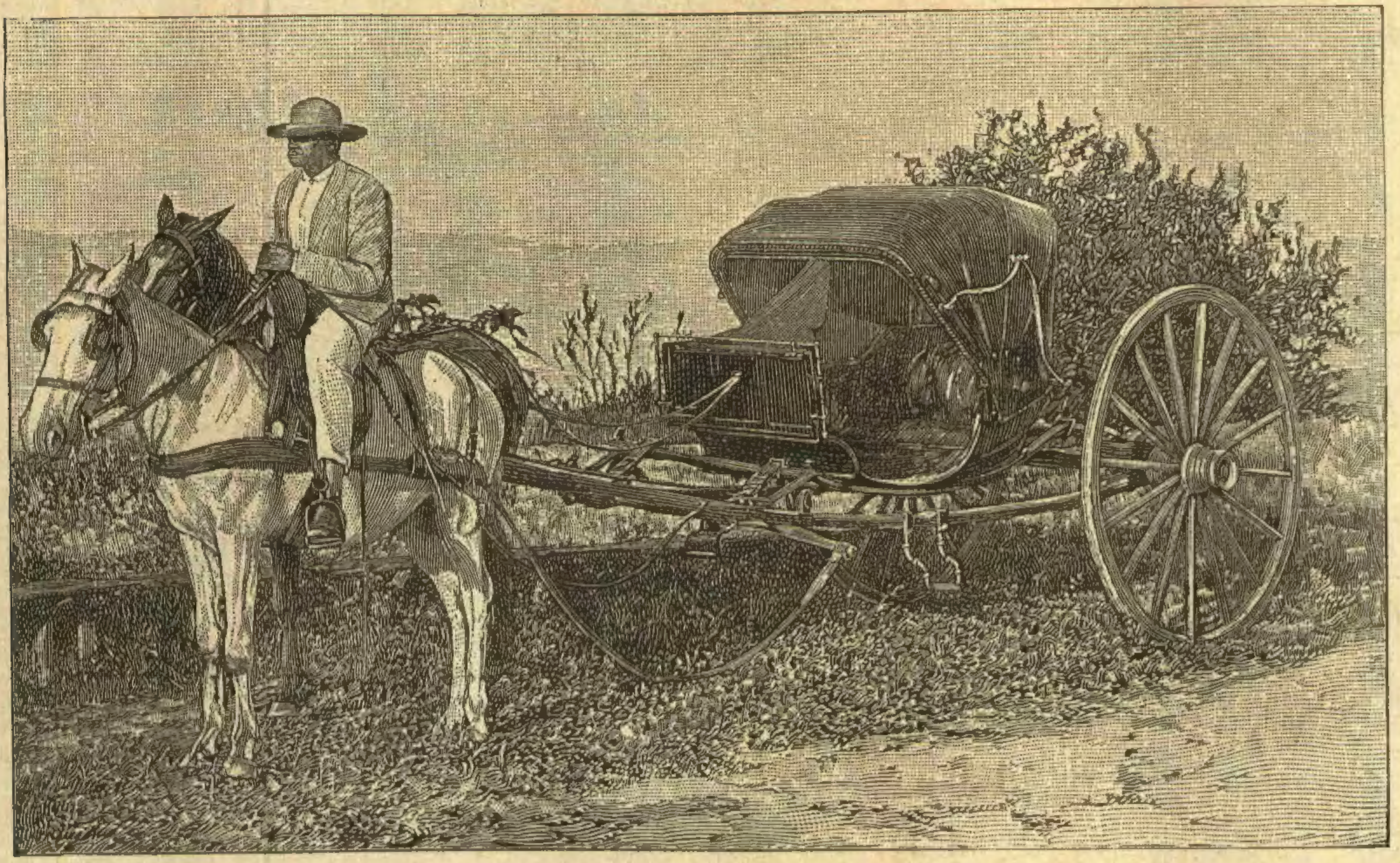

[کوبا عربه‌لری]

بوراده بولندیغم مدتجه اقوام وحوالیٔ سودانیه حقنده طوپلادیغم بعض معلوماتك شوراده عرضنی مناسب کوردم:

اقوام سودانیه‌یه بر نظر

— قاوار مملحه‌سی —

فزانك جهت جنوبیه‌سنده ومرکز سنجاقدن قافله یورویشیله یکرمی یکرمی بش کون مسافه‌ده قاوار مملحه‌لری نامیله بنام طوزله‌لر موجوددر که طوارق اقوامیله سودانك بورنو، تبو، قاشنا، قانو، زندر، وادای وسائر بر چوق اقوامی طوزلرینی اورادن آلمق مجبوریتنده‌درلر. چونکه سودانده بوندن باشقه مملحه موجود دکلدر. اورادن هرقرق اللی کون ظرفنده اللی الی یوز بیك دوه یوکی راده‌سنده طوز آلینیور. طوارقدن یالکز ازبید فرقه‌سی اوتوز قرق کونده برکره قرق اللی بیك یوك طوز آله‌رق سودانه نقل ایدر.

مملحه‌نك اهمیت موقعیه وواردات عظیمه‌سی نظر مطالعه‌یه آلنه‌رق بوندن اون یدی سنه مقدم فزان متصرفی بولنان فائق پاشا مملحهٔ مذکوره‌یه طوغری فزانه اك یقین بولنان رشاده قطعه‌سی امراسیله بالمخابره سرکرده‌لری ابراهیم مکومی ایله اوتوز قدر شیوخ تابعه‌سنی مرکز لوایه جلب ایدوب کندیسنه رشاده قائممقاملغیله بکلك عنوانی توجیه وشهری بش یوز غروش معاش فخری تخصیص وپوسته وضبطیه ونائب وکاتبلر ترتیب وبر مقدار کتب فقهیه اهداسیله تطیب ایلیه‌رك معیتیله ممنوناً ومسروراً مملکتنه اعاده ایتمش وبو صورتله رشاده قطعه‌سی معناً ممالك دولت ابد مدته التحاق ایلمش ایدی.

— مابعدی وار —

یاوران حضرت شهریاریدن
پیاده میرالایی
صادق المؤید

خیال ایچنده

محرری : حسین جاهد

— ۳٦۵ نجی نسخه‌دن بری مابعد —

«هرشیدن زیاده آمورله سربستجه اداره‌ٔ افکار ایده‌مه‌مك یوقمی !
« البت ، الی ماشاالله بوکون کلدی ، یتشدی ؛ اولکی
« چوجوق طبیعتلری کچدی ، حال لطافتلشدی ؛ طور-
« جدیلشدی ؛ بزم قادینلرك تعبیرنجه قوجه خانم قیز اولدی .
« آرتق همان موانعك اکثریسی مندفع اولدی . حسیاتنی
« سربستجه سویله‌مکه کندی اقتدار بنی حس ایتدی‌ده بنم
« فرانسزجه بیلمدیکمی بیلدیکی ایچون تعریف ایده‌میه‌جکم لطیف
« برترکجه لسان ایله بنه لطفنی دریغ ایتمزدی . بنم ترك اولدیغمی
« بیلدیکندن بلکه انظار دقتی جلب ایدرم خوفیله او سنده
« تصور ایدیله‌مین بر فطانتله ایتدیکی تمکینلرنی بیله متحیر
« ایدردی . آه فرانسزجه بیلسه‌یدم ، تپه باشنده قول قوله پیاسه
« ایتمك ایشدن بیله دکلدی . انسان ایچون بونه بختیارلقدر ،
« دکلمی ؟ حالبوکه بولسان بیلمه‌مك بکا کدکلك کبی چالی دیبلرینی
« قوللاتیردی . حتی کچن سنه ، قربان بایرامندن بر ایکی کون
« صوکره ایدی ظن ایدرم ، براقشام اوزری بك اوغلنده
« طوغرو یولده شکرلمه‌جی دکاننك براز آشاغیسنده بوملکه
« رفیقه‌لریله برابر راست کلدم . معلوم یا ، عموجه حسرتلری
«ساعت طوقوزدن صوکره بك اوغلی قالدیرملرنی آرشونلامغه
« کیدردی . آره‌ده اوتوز آدیم مسافه براقه‌رق بو ملکی
« تعقیب ایله‌مکدن باشقه برایشی یوقدی . تائه‌ولرینه عودت
« ایلدکلری حالده بیله بك اوغلنده‌کی زاتی اجزاخانه‌سنك یاننده‌کی
« صوقاغك باشنه قدر بوکا حقم واردی . زیرا اورادن صاپارکن
« حیرانی قالدیغم لطیف بر تبسمیله باش اکمکدن عبارت اولان
« آدیوسنه مظهر اولوردم . اواقشام یانمدن کچرکن اولطیف صداسیله
« بنی تبریك ایلدی . مکر بو ، بایرام اولدیغی ایچون ایمش . بونك
« اوزرینه کچدیکم تونللری صورمایکز . برازی‌ده بکا قالسین .
« دها نه‌لر نه‌لر ... اما بونلر آلتی سنه‌لك بر امك مقابلیدر .
« باقه‌لم ، بوثباتك صوکی نره‌یه واره‌جق ؟ شوراسی‌ده وارکه هر
« برلزومندن زیاده محضا بوملکه ، ممکن اولورسه ، کوروشه-
« بیلمك امیدیله وار قوتی بازویه ویره‌رك فرانسزجه اوکرنمکه
« سعی ایده‌جکم . انشاالله جناب حق جمله‌مزی موفق ایدر .
« هیچ دکلسه بغداده بونکله وقت کچیرمکه قرار ویردم . بوراده
« فرانسزجه بیلنلر چوقدر . معلوم یا ، بز استانبولدن چیقارکن
« بغداددن آوروپا طریقیله عودت ایلمك خولیالریله چیقدق .
« باقه‌لم ، فلك مساعده ایدرمی ؟ »

« شورانی سزدن رجا ایدرم که بزم آموری باغچه‌ده
« کوردیککز زمان اوکا باقه‌رق مفتعلاتن‌دن ایکی سطر برشو
« تنظیم ایدوب بکا کوندرکزکه کوکلم براز فرح بولسون . زیرا
« عموجه حسرتلری وحشت ایچنده قالدی . بوندن طولایی پك
« مضطربدر . سزحکیمسکز ، بکاده بوصورتله بر رجته یازارسه‌کز
« قیامت قوپماز یا ! »

۵ حزیران تاریخلی مکتوبنده بهجت ینه قیزلردن بحث ایدییوردی :

« ... برکت ویرسین که امدادمه یتیشن برخیال لطیف عقلمی
« باشمه کتیرمکه سبب اولدی . زیرا اویله بر تونله طالمشدم که دیمه
« کیتسین . بوخیال کیمدی بیلیرمیسکز ؟ بن ، رسم المده تونل
« کچمکده و آلیق آلیق دوشونمکده ایدم . اوآره‌لق قارشیمده
« برخیالك وجودینی حس ایتدم . بوخیال صانکه بنم هرحالمی
« تفتیش ایدییور کبی بر وضعیت آلمش ، بیلمم نه‌دن قاشلرینی
« چاتمش ، نظرینی تا اعماق قلبمه‌قدر تمدید ایله‌مش ، مستهزی بر
« تبسمله طورمقده ایدی . ایشته بوخیال لطیف آمورك خیال
« ملکانه‌سی ایدی . همان تلاشله رسمی المدن آتدم وطلب عفو ایچون
« آیاقلرینه قاپانمق اوزره اوکا طوغرو قوشدم . لکن نه کزر !
« عفو دیلیه‌بیلمك ممکنمی ؟ بن اوکا تقرب ایتدکجه اوبندن متنفرانه
« اوزاقلاشمقده . نهایت اویله بر محله کلدی که طورمغه مجبور
« اولدی . بن‌ده آنیده آیاغنه قپانوب بر طرفدن اعتراف قصور
« ایله دیکر طرفدن :

« اوطاش یورك یاقیشیرمی بونوردن بدنه ؟ »

« دیه نیاز ایدییوردم . سنك شو مصراعکك اوزرینه اولکی
« متهور حالی یاواش یاواش زائل اوله‌رق غایت لطیف بر تبسمله
« مینی مینی النی اوزاتدی . ایشته بواوزاتیلان ال عفو اولوندیغمك
« بر دلیل علنیسی ایدی . سوینجمدن نه‌یاپه‌جغمی شاشیردم . بر
« طرفدن‌ده ایتدیکم قباحتدن طولایی (کیم بیلیر اوکا قارشی
« المده کی رسمی قاچ کره اوپمشمدر) حجابمدن یوزینه
« باقمغه جسارت ایده‌میه‌رك صیقدم . حتی دوداقلرمه قدر کوتور-
« مکلکمه ده ممانعت ایله‌مدی . برمدت سکوتدن صوکره هیچ
« برشی سویله‌میه‌رك اویله برصورتده وداع ایتدی که الآن اونوته‌مام .
« یالکز کیدرکن شو سوزلری قولاغمه کلیوردی :

— یاد ایت بنی غملی غملی یاد ایت ! »

« واقعا بزم اویله مفتعلاتن‌لره یاقلاشمغه حدمز یوقسه‌ده
« بن‌ده کندیمجه دیه بیلیرم . عالم بو یا !.. »

بهجتك ۱۳ حزیرانده یازدیغی مکتوبده نزیه ایچون شایان اهمیت برشی یوقدی . یالکز شو سطرلری اوقودی :

« ... ناصل ، آرتق استانبولك بوغاز ایچی عالملری‌ده باشلادی

« دکلمی ؟ اوت ، سزده بنم کبی الك زیاده تپه باشی عالمندن خوشلانیر-
« سکز ، بیلیرم . تپه باشنك شیمدی زمانیدر دکلمی ؟ »

یکرمی اوچ حزیران تاریخلی مکتوبده قیزلره عائد آنجق درت بش سطر واردی :

« ... تپه باشی عالملری کیم‌بیلیر نه‌قدر لطیفلاشدی . کیتدیککز
« وقت عموجه‌یی‌ده خاطرکزك برکوشه‌سنده بولوندیرکز . سرور
« بك بوخصوصده سزه اعلا بر رفیقدر . آموری کوردیککز
« زمان بکا یازه‌جغکز مفتعلاتن‌لری اونوتمایکز . کیم بیلیر شیمدی
« آمور نه‌قدر کوزللشمشدر . ذاتاً اونك حسنی ، دکل هرسنه
« بلکه هرثانیه آرتمقده‌در . بوندن باشقه حالی ، اطواری ، اداسی
« شیوه‌کارلغی ! کل‌ده مفتون اولما باقه‌یم . بوکا انسان طایانه‌بیلیرمی !
« دنیا بویا ! کیم بیلیر نتیجه نه‌یه منجر اولور ، خولیا بویا ! »

بهجت ۲۳ تموز تاریخلی صوك مکتوبنده آجی براعتراف ایله بوتون خیاللرینه برخط بطلان چکیوردی :

« ... آموره دائر هپ بیلدکلرمی سویله‌مه‌می ایستیورسکز .
« اکر سویله‌مزسه‌م بنی بوسبوتون جزایه محکوم ایده‌جکسکز ،
« اویله‌می ؟ پك اعلا ، ایشته بن‌ده بیلدکلرمك جمله‌سنی سویله‌یورم ..
آمور ایله اولان ماجرا بوتون عموجه حسرتلرینك تونللرندن
« متشکلدر . یوقسه مادی برشیلر دکلدر . نه‌حاجت ، بونی سزده
« بیلیور وکوریوردیکز . بزده اوطالع یاور نه‌کزر ! خلاصه‌سی
« برخیال ایله وقت کچیرمکدن باشقه‌برشی دکل . عموجه‌ده اوطالع
« اولمش اولسه‌یدی هرشیدن فضله بودوزخ آباده دوشرمیدی ؟ »

بوتون دقتنی طوپلایه‌رق ، خلجانله ، صبرسزلقله مکتوبلری اوقویوب بیتیرن نزیه ، شیمدی طالغین برحالده ، قارشی دیواره ایلیشدیرلمش برفوطوغرافی لوحه‌سندن ، صاری بنیقلی ، حزین ، متفکر نظرلی برکنجك یاواش یاواش آیریله‌رق حیات بولدیغنی ، اوجهنمی صیجاقلر ایچنده بیك درلو اضطرابات معنویه‌نك تأثیریله زبون ، حاکمهٔ قلبنك تمثال حیات بخشنی کوره بیلمکدن نومید ، نامتناهی سماره کوزلرنی یأسله قالدیردیغنی حس ایدییوردی . بوکنج ، آرتق مکتوبلرله اسکی معلوماتی برلشه‌رك بوتون فاجعهٔ حیاتی آکلادیغی ، اونکله شیمدی قلباً برابر یاشادیغی بهجت ایدی . قیزلرك ناچوجوقلغنده باشلایان بومحبت ، سنه‌لر کچدکجه باشلانه‌رق ، قوتلنه‌رك بهجتك بتون قوای متفکره‌سنی مص ایله اوندن تغدی ایتمکه باشلایور . صوکره کنج آدم بواستانبولده قالدقجه ، بو برشی یاپه‌مدقجه هبا اولان استقبالی قورتارمق فکریله اوزرنده‌کی خفیف ، اوت خفیف ، لکن قیرلماز علاقه‌لری آتمق ایستیور ؛ فقط بردفعه‌سنده ، طلب مأموریت ایچون ویردیکی عرضحالی ایرته‌سی کون کری آلیور . ایکنجی دفعه‌سنده مجلسجه مأموریتی اجرا ایدلدیکی کون استعفاسنی ویرییور . اوچنجیده ، آنجق بروسه‌یه قدر کیدییور ؛ اوراده ، برتپه باشی خاطره‌سی ، همان استعفا ایله استانبوله دونمسی ایچون کافی . نزیه قطعیاً امین که بهجت بروسه‌دن عودتنده کندیسنه لوملر لعنتلر ایده‌رك ، فقطینه طایانه‌میه‌رق استانبولده ابتدا بك اوغلنه اونلری ، اودعوتلر ایدییورکبی باقان قاره کوزلری کورمکه کیتمشدر . لکن بوقاره کوزلر ، بواوزاقدن انسانی چکن ، فقط یقیندن سعادت ویرمه‌ین قاره کوزلر صوکره اونی قولای عودت ایدیله‌میه‌جك یرلره ، بغداده ، اوصیجاق ، اوزاق مملکته یوللایور . کیم بیلیر بوافتراق ، بواغتراب اختیاری قلب ایله نه مجادله‌لر نتیجه‌سی اوله‌رق قبول اولونمشیدی . واپوردن ، ایلك اسکله‌دن همان کری دونولمه‌مك ایچون کوستریلن مقاومت کیم بیلیر نه‌قدر کوزیاشلریله بسلنمشدی . شیمدی نزیه بوقطعی افتراقك اوتنها فردالرنده‌کی یأس جامدی تخیل ایده‌رك تتره‌یوردی . بهجت بونی کتم ایده‌میور . دها ایلك مکتوبنده چبلدیرمه‌نك ایشدن بیله اولمادیغندن بحث ایتمش . صوکره ایکنجی مکتوب او قارمه قاریشیق ، اومأیوس ونالان فلسفه‌سیله روحنك برحالنی کوستریور که نه‌یاپه‌جغنده ، نه‌دوشونه‌جکنده کندیسی‌ده مترددر . اوفاق برعکس العمل ؛ ایکی مکتوبده براز سکون ؛ نهایت ینه تحسرلر ، ینه او تپه باشی عالملرینك تخیلاتی ، بوخولیای سعادت ، نه‌یه منجر اوله‌جغی بیلنه‌مین نتیجه ... فقط بونلر هپ‌خیال . « آمور » ینه دائر هپ بیلدکلرینی سویله‌مك لازم کلنجه ، برنوحهٔ خسران ، برشکایت طالع که نزیه کندیسی‌ده بو آکلایه‌مدیغی قوت النده بربازیچه اولدیغنی مرارتله حس ایدییور . بوزواللی بهجت ، بوزواللی انسانلر !

نزیه ایلك تأثری کچنجه مکتوب یازمق نیتنده اولدیغنی تخطر ایتدی . براعتنای مخصوص ایله قلمنی حاضرلایه‌رق حقه‌یه باطیردی . فقط ، بوتون سویله‌یه‌جکلری قلمك اوجندن حقه‌نك سیاه مرکبنه آقمش کبی ، کاغده دیزه‌جك برکلمه بوله‌میوردی . بویله برمکتوبی ایلك دفعه یازه‌جقدی . الك زیاده اجتناب ایتدیکی نقطه کولونج اولمق جهتی ایدی . قادینلرك ، کولونج بولدقلری بر آدمی هیچ بر وقت سومیه‌جکلرینه اعتقادی واردی . فقط نه‌یازمالیدی ؟ بوانی بیله‌مدیکی فرانسزجه ایله مقصدینی کوزلجه ناصل آکلاتمالیدی ؟

نزیه ، ابتداالقابده برخیلی ترددایتدی . « عزیزم » دیمکی ایلك بر مکتوب ایچون پك تکلیفسز بولیوردی . سادەجه « مادموازل » خطابی برعشق مکتوبنه یاقیشدیرمیوردی . « آنژ » کلمه‌سنی پك سوردی . بونك ایچون « ملکم » دیدی ؛ صوکره باشنه بر ادات ندا ، نهایتنه برعفت صفتی کتیردی : ای ملك عفت = O ange de chasteté اولدی . مکتوب بویله ترکجه ، فرانسزجه دوام ایده‌میوردی . ابتدا ترکجه‌سنی یازدی ، صوکره فرانسزجه‌یه ترجمه ایچون خیلی اوغراشدی . ذاتاً ترکجه‌یی فرانسزجه‌سنی دوشونوب ، عقلنه کلن لغتلره اویدیره‌رق ترتیب ایتمشکن ترجمه مجبوریتیله‌ده برخیلی دکیشدیردی . فرانسزجه‌سنك ترجمه‌سی شوحالده قرار قیلدی :

« ای ملك عفت ،

« اولا ، سزه یازمق جرأتنده بولوندیغم ایچون عفوکزی طلب ایدرم . سزه قلبمی آچه‌جق ، تپه‌باشی باغچه‌سنده‌کی ایلك تصادفزدن بری حس ایتدیکم تحسساتی تقدیم ایده‌جکم . اوتصادفی بلکه‌ده خاطر ایدرسکز . نه ضعیف امید ! اوکون نه‌قدر جاذبه‌لی ، نه‌قدر متبسم ایدیکز .»

« سزی کوروب ده جمال سماویکزه مفتون اولمامق ممکنمیدر؟ خیال دلبرکز هیچ برقوت کوزمدن اوکندن آیرلمادی . سزك کبی لطیف تبسملی برکوزل مخلوقك ظالم برقلبه مالك اولمسی تصور اولونه بیلیرمی ؟ مادموازل ، سزی سوییورم . خایر ، سزه پرستش ایدیورم . سزی کورمه‌دن اول روحسز برجسد حالنده ایدم . بکا حیات بخش ایدن شی کوزل کوزلرکزدن انتشار ایدن شعاعات شباب ومحبتدر . شیمدی سز بنم ایچون هرشیسکز . یا بن سزك ایچون نه اوله‌جغم ؟ هیهات ، اغلب احتمالکه هیچ !»

« بوکونه قدر سزه اولان محبتمی اعترافه جسارت ایده‌میوردم . چونکه پك مستهزیسکز . استهزالرکز ایسه سکوتدن زیاده عذاب انکیز اولوردی . سزدن قاچمق ایسته‌دم . فقط فوق‌الطبیعه برقوت قلبمی آیاقلرکزك آلتنه سوروکله‌دی . ایشته دیز چوکه‌رك بر دها اعتراف ایدییورم : سزی سوییورم ، بوعشق صافیمی قبول ایدیکز .»

« سوکیلم ، سزدن یازمغه مساعده‌دن باشقه برشی ایسته‌مم . بنی یالکز یازمق متسلی ایده‌بیلیر . اکر جواب ویررسه‌کز برقلب جریحه‌داری قورتاررسکز . بومکتوبده برچوق غریب جمله‌لر ، برچوق خطالر بوله‌جقسکز . بوغرابتی فرانسزجه‌ده‌کی وقوف جزئیمه باغیشلایکز . آه ، حسیاتمی حقیله افاده‌یه مقتدر اوله‌بیلسه‌یدم ، یمین ایدرم‌که متأثر اولوردیکز .»

« سزدن باشقه برشی‌ده رجا ایده‌جکم . بنی تردده براقیکز ؛ نافله‌یره امیده‌دوشورمیکز . اکربنی سوییورسه‌کز ؛ قیزارمیك ، چونکه محبتسز کچن زمانلر ضایعدر ! بوعشق زواللی قلبمده اخفایه سعی ایده‌رك سزك مسعود برحیاته نائلیتکزی تمنی ایدرم . سزك ایچون دائما برمحبت برادرانه‌یه مالك اوله‌جغم . برعاشق الیمی صیقمقدن اجتناب ایدرسه‌کز بر برادرلککنی قبول ایتمزمیسکز ؟ »

« ملکم هرحالده بوکا جواب ویرمك عنایتنده بولونکز . باغچه‌نك تنها یوللرندن برنده یره دوشوره‌جککز کاغدی آله‌رق حیاتمك نهایته قدر طالعمی تعیین ایده‌جك اولان او مکتوبی حفظ ایده‌جکم . اکر بوجواب هم برنجی هم صوکنجی اوله‌جقسه بنم ایچون مقدس وحزین بریادکارده اوله‌جقدر .»

« سزی سون : نزیه »

نزیه بومسوده‌یی بلکه ایچنده‌کی املا یاکلشلرینك مقدارنجه اوقودقدن صوکره تبیضه باشلادی . کاغد انتخابی ده کندیسنی یوردی . چیزکیسز ، کوزل مکتوبلق کاغدلرك برنجیسی ، سطرلرك ایکری کیتمسی مناسبتیله ییرتدی ، دکیشدیردی . یازیلری اویدیره‌میوردی . کیمیسنده‌ده سطرلرك کله‌لری ، جسامتجه مساوی اولمیوردی . نهایت عادی برچیزکیلی کاغد اوزرینه راست کله یازمقدن باشقه برچاره بوله‌مادی ؛ یازدی ، ظرفه قویدی ، قاپادی ، جیبنه آتدی ؛ آرتق بوتون امید سعادتی بونده ایدی .

— ٦ —

یالکز مکتوب یازلمغله هردرلو مشکلات ازاله ایدلمش اولمیوردی . ایلك ابتدا نزیه‌یی مکتوبك صورت تقدیمی دوشوندیردی . ناصل ویرملی؟ بونی یا کندیسی ویرر ، یا باشقه‌سی ایله یوللایه بیلیردی . فقط کیمکله ونره‌یه یوللامالی ؟ طبیعی قیزلر مربیه‌لریله برابر او طورورلرکن غارصونه ویروب ده کوندره‌مزدی . أولرینه یوللامق هیچ قابل دکلدی . باخصوص بونلر ایچون برچاره تسویه بولونسه‌بیله ایزمارو مکتوبی یابانجی برالدن آلنجه کیمدن کلدیکنی بیله‌میه‌جکدی . بو حالده نزیه کندی الیله ویرمکه مجبور اولدیغنی حس ایدییوردی . شیمدی ، تپه باشی باغچه‌سنده ایمش‌ده مکتوبی همان ویره‌جکمش کبی دوشونیوردی . خایر ، جسارت ایده‌میه‌جکدی . مطلقا بش آلتی بیرانك معاونت خیرخواهانه‌سنه احتیاجی اوله‌جقدی . نزیه بو جرأتی بیرالردن آله‌جغنه امین اولدقدن صوکره طرز تقدیمی سوسله‌مکه چالیشدی . مخیله‌سی بونك ایچون کندیسنی یورمادی . بوقولایدی : ماری ایله ایزمارو آشاغیده ، آرقه یوللرده پیاسه ایدرلرکن ... کندیلرینی اوزاقدن تعقیب ایدن نزیه اطرافده کیمسه اولمادیغنی کورونجه یاواش یاواش یانلرینه یاقلاشه‌جق ، کمال احترامله بر ره‌وه رانس یاپه‌جقدی . ایشته سویله‌یه‌جکی فرانسزجه‌لری بیله تعیین ایتمشدی . ابتدا بر «پاردون ماموازل!» ، صوکره :

— Voulez-vous m'aider á accomplir une mission?

دیه‌جك ، سوکیلی ایزماروسنك حیرتله یوزینه باقدیغنی کورنجه کوله‌جك :

— Etendez votre main, une lettre pour vous.

صوکره مکتوبی آلان کنج قیز کیمدن اولدیغنی صوررونجه ینه اکیله‌رك :

— قولکزدن !

دیه‌جك ونهایت ، اوح نهایت ، خلجانلر ، مسرتلر ایچنده اوزاقلاشه‌جق ؛ کوشه‌دن صاپه‌جغی زمان باشنی چویرنجه ماری ایله ایزمارونك مکتوبی کوله کوله اوقودقلرینی کوره‌جکدی . شیمدی یاتاغك ایچنده کیچ وقته قدر بوخولیالرله متلذذ اولان نزیه ، بومکتوبی کوله‌رك اوقویان کنج قیزلری صحیحاً کورییوردی .

— مابعدی وار —

☚ بوهفته‌نك استانبول پوسته‌سی ینه قسم سیاسیمزده مندرجدر اورایه مراجعت بیورلسی

احمد احسان

مستملکات نظارتنه تعیین اولندی . بواثناده مجلس اعضاسی یکیدن انتخاب اولندیغی ودوق دونیوقاستل حمایه‌سنی دریغ ایلدیکی جهتله غلادستون پارلمنتویه کیره‌مامش وبو حال قابینه‌نك انحلالنه بادی اوله‌رق پیلك سقوطنی انتاج ایتمشدر . ١٨٤٧ سنه‌سنده غلادستون اوقسفورد دارالفنونی طرفندن پارلمنتویه تکرار اعضا تعیین اولنه‌رق بو دفعه محافظه‌کار سربستی فرقه‌سنی اداره ایتمکه باشلامشدر. مومی‌الیه بودفعه موسویلرك پارلمنتویه دخولی ایچون فوق‌العاده اوغراشه‌رق فکرینی یوروته‌بیلمشدر . موسیو غلادستون ١٨٦٨ سنه‌سنه قدر تشکل ایدن قابینه‌لره اکثریا داخل اولمش ایسه‌ده قابینه تشکیلنك کندی عهده‌سنه توجیه اولنمسی ایلك دفعه اوله‌رق ١٨٦٨ سنه‌سنده واقع اولمشدر . فرانسه ـ المانیا محاربه‌سنده مومی‌الیه بی‌طرفلغك محافظه‌سی وانکلتره‌نك اوروپا داخلنده‌کی وقایعدن احتراز ایلمسی ایچون فوق العاده صرف مقدرت ایتمشیدی . او وقت خارجیه ناظری اولان لورد غرانویل انکلتره‌نك بی‌طرف قاله‌جغی حقنده پروسیا حکومتنی تماما اقناع ایتمشدر . ایشته اواثناده ایدی که روسیه حکومتی احوالدن بالاستفاده پارس معاهده‌سنك بعض احکامنی تعدیل ایچون تشبثاتده بولندی . انکلتره هرنه‌قدر فرانسه‌نك مظاهرتنه مراجعت ایتدیسه‌ده چار ناچار غورچاقوفك تکالیفنی قبوله مجبور اولدی. اووقت غلادستون بوندن طولایی بحق بالجمله افکار عمومیه‌نك طعن ومؤاخذه‌سنه اوغرامش ایدی . غلادستون ١٨٧٣ سنه‌سنده ایرلانده اصلاحاتی حقنده تنظیم ایلدیکی برلایحه‌نك پارلمنتو جانبندن عدم قبولی سببیله استعفاسنی ویردی . شوقدرکه قابینه تشکیلنه مأمور ایدیلن مشهور دیسرائلی وکلایی جمع ایده‌مدیکیچون غلادستون ینه رأس اداره‌یه کچدی. فقط بوریاستی زماننده افکار عامه نظرنده شهرتندن پك چوق شی غائب ایتمش ایدی . حتی هیچ بر شیدن قورقمیه‌رق پارلمنتویی یکیدن انتخاب اولنمق اوزره تعدیل ایتدیرمش ایدی . بونکله برابر کندیسندن یواش یواش اعتماد زائل اولدیغندن نهایت ١٨٧٤ ده استعفاسنی تکرار اعطایه مجبور اولمش ویرینه موسیو دیسرائلی کچمشدر. غلادستون عزلندن بالاستفاده بر چوق مطالعات وتدقیقاتده بولنمش وحتی بر آره‌لق عالم سیاسیاتدن چکیلمك بیله ایستمشدر . لکن ١٨٧٥ وقایعی ینه حیات سیاسیسنی اویاندیرمشدر . او وقتدن اعتباراً غلادستون اخلافنك پولتیقه‌سنی شدتله مؤاخذه طریقنی التزام ایتمش وحتی (بهل) ده ایراد ایتدیکی برنطقده انکلتره‌نك هندستانده روسیه‌یه قارشو اولان موقعنی فرانسه‌نك محاربه‌دن صکره پروسیایه قارشو اولان موقعنه تشبیه ایتمشدر . انکلتره‌یی بودرجه تذلیل ایلمسی غلادستونك شهرتنه برقات دها ایراث نقیصه ایلمشدر. نهایت تهاجمات بی‌نهایه‌سندن بیقمش قالمش اولان دیسرائلی ونام دیکرله بیقونسفلد قابینه‌سی ١٨٨٠ سنه‌سی نیساننده استعفا ایتمش ویرینی برمعتاد لیبرال فرقه‌سی ریاستنه کچمش اولان غلادستون طوتمشدر. بش سنه سورن بوایکنجی قابینه‌سنده همان دائمی صورتده ایرلانده مشکلاتیله مشغول اولدی . ١٨٨٥ سنه‌سنده مرو قلعه‌سنك روسلر طرفندن ضبط ایدلمسی اوزرینه افکار عامه هیجانه کله‌رك غلادستون احتیاط عسکرلرینی طوپلامغه مجبور اولمش وپترسبورغده تحدید حدود ایچون برمقاوله‌نامه عقد ایلیه‌بیلمشدر. بودفعه ایسه مومی‌الیهك سقوطنی ینه احوال داخلیه انتاج ایتمشدر . شوقدرکه بودفعه‌کی سقوطی بر قاچ آی سورمشدر . فی‌الحقیقه ١٨٨٦ سنه‌سنده توریلری موقع اقتداردن دوشیره‌رك ینه مقام‌ریاستنه کچمشدر . بودفعه کی ریاستنده ایرلانده‌یه مختاریت اعطاسی کبی برتکلیفده بولنمش وتکلیفنك عدم قبولی اوزرینه پارلمنتویی طاغتمش ایسه‌ده یکی پارلمنتوده قبول ایتمینجه ینه مقامنی ایکنجی دفعه اوله‌رق لورد سالیسبوری‌یه ترك ایتمشدر . موسیو غلادستون اووقتدن‌بری کوشهٔ عزلته چکیله‌رك مطالعه وتدقیقات سیاسیه مشغول بولندی . فقط اوته‌ده بریده ایراد ایلدیکی کاه معنیدار وکاه غرضکارانه نطقلرله ینه عالمی مشغول‌ایلمشدر ، حاصلی (٨٩) یاشنه قدر کلن بوادم اصلا راحت یوزی کورمه‌مشدردیرلر .

خارجیه

آلمانیا: پرنس بیسمارق خسته‌لنمشدر . خصوصی طبیبی اولوب بادن بادن قاپلیجه‌سنده بولنان دوقتور شوه‌نینکر تلغرافله فره‌دریقسرو‌هه‌یه جلب ایدلمشدر .

انکلتره: عوام ولوردلر قماره‌لری متوفی (غلادستون) ك جنازه الایی مصارفنك طرف حکومتدن تسویه اولنمسی ومتوفانك ابقای نامی ایچون وستمنستر مناستری داخلنده بر هیکلنك رکز ایدلمسی حقنده قرالیچه حضرتلرینه بر بیاننامه تقدیمنه قرار ویرمشلردر .

ایتالیا : ایتالیا بحریه ناظری آمیرال برین وفات ایتمشدر .

مطبوعات جدیده

مبادیٔ علم حقوق

حقوقه متعلق مسائلك قولایجه تحصیل ایچون مواد قانونیه ونظامیه‌دن هر کسجه بیلنمسی الزم اولان معلوماتی بر طرز نوین واصول بهین اوزره وسؤال وجواب طریقیله تعلیم وتفهیم بولنده ومکاتب مناسبه‌ده تدریسه الویرشلی صورتده ترتیب ایدلمش اولان بو اثر ارا کل کتبخانه‌سی بودفعه طبع ثانی اوله‌رق نشر اولنمشدر ؛ مؤلف اثرتکفور طاغی جزا ریاستندن مستعفی دعوی وکیلی حسین غالب بك افندیدر .

کلیات شرح قانون اراضی

تصرف ، فراغ ، انتقال ، محصولات ، مروروزمان‌وسائره حقنده ایضاحات وتشریحات مکمله‌یی و حمل ، جنین ، مفقود ، وانواع طلاق واسباب نائلیت ومانعهٔ انتقال وامثالی حقنده‌کی مسائلی‌وانواع اراضی‌یه متفرع مسائل مختلف فیها ایله ارجح اقوالی ومواد قانونیه‌یی وهرماده‌نك صره‌سیله شرح و ایضاحنی ومواد منفسخه ومعدله‌سنی حاوی اولمق اوزره خاص اشرف بك افندی طرفندن ترتیب ایدیلن بو اثر مهم جهان کتبخانه‌سی طرفندن نشر ایدلمشدر .

١٣١٤
سنه‌سنه مخصوص
نوسال ثروت فنون

غزته‌مز طرفندن هرسنه نشراولنان اشبو مکمل‌ومصور تقویمك ١٣١٤ سنه‌سنه مخصوص جلدی دخی‌نشر اولنمشدر. بوجلد سال حاله متعلق برمکمل تقویمدن بشقه یونان ایله اولان محاربهٔ غالبانه‌مزك بر تاریخچه‌سنی واوکا متعلق مهم رسملری وبرسنه ظرفنده‌کی مشاهیر فنون وسیاسیاتی وبرسنه‌لك وقایع سیاسیه ومدنیه رسملریی وتعریفاتنی ووفیات مشاهیری شاملدر . یوز بیوك صحیفه ویوزی متجاوز رسمدن مرکب اولان بهرجلدك اجزا اوله‌رق فیأتی بش، مجلدی سکزغروشدر ولایاتده‌اجزاسی سکز مجلدی اونبر غروشدر .

کولمك استرسه‌کز بورساله‌یی اوقویکز

مومیه‌نك ازدواجی

فوق‌العاده تحف برحکایه‌درکه اثنای مطالعه‌ده قهقهه‌لرله کولمك اوزره بر قاچ دفعه توقف ایتمه‌مك قابل دکلدر . فیئاتی قرق پاره‌در . طشره‌یه اللی پاره‌در .

---

daurcteReen chef
AHUME IHSAN
8 me année N° 377
Le 2 Juin 1898
BUREAUX:
78, Grand'rue de la Sublime Porte
CONSTANTINOPLE
ABONNEMENTS.
150 piastres ou 32 francs par an pour tous les pays de l'union postale

ثروت فنون

توجیهات وحوادث قسمی

SERVET-I-FUNOUN : SUPPLÉMENT POLITIQUE

سرمحرر ومدیری
احمد احسان

سلکمزه موافق آثار قبول اولنور
محررات اعاده اولنمز — هر درلو اوراق سرمحرر نامنه کوندرلملیدر

شرائط اشترا :
درسعادتده سنه‌لکی ١٣٠ القی ایلغی ٧٠ ولایاتده سنه‌لکی ١٥٠ و القی آیلغی ٨٠ غروشدر نسخه‌سی ١٠٠ پاره‌در

نومرو : ٣٧٧ — پنجشنبه — ٢١ مایس ١٣١٤ — سکزنجی سنه ، اون بشنجی جلد

سلاملق رسم عالیسی

حامیٔ ذیشان شرع معلا ، امیرالمؤمنین معالی پیرا ، وامام‌المسلمین جلیل‌السجایا افندمز حضرتلری یکن‌جمعه کونی ادای فریضهٔ صلات واکتساب تجلیات بی غایات ایلمك مقصد عالیٔ دیندارانه‌سیله سلاملق رسم بهین شوکت قرین عالیسنك جلهٔ مؤسسات علویت آیات حضرت خلافتپناهیلرندن اولان (حمیدیه) جامع فیض لامعنده اجراسنی امر وفرمان بیورمشلردر.

ذات قدسیت‌سمات حضرت‌خلافتپناهیلری هرجهتندن انوار نباهت‌منتشر برکردونهٔ اجلال نمونه سایه ساز مکارم واقبال اولدقلری حالده جامع تجلیات ساطع مذکوره بالمواصله ادای فریضهٔ صلاتی‌متعاقب مصدرمعالی اولان سرای عالیٔ شوکت توالیٔ حضرت جهاندار یلرینه شرف معاودت بیورمشلردر .

توجیهات

پنجشنبه — ١٤ مایس ١٣١٤

سوریه ولایتی داخلنده حاصبیاقضاسی قائمقاملغی سیلوری قضاسی قائمقامی عزتلو محمد بهاءالدین بکه

ادرنه ولایتی داخلنده آخته‌بولی قضاسی قائمقاملغی دودینه قضاسی قائمقامی رشدی بکه

قوصوه ولایتی داخلنده قولاشین زیر قضاسی قائمقاملغی مکری ناحیه‌سی مدیری منتخبیندن علی‌رضا افندی‌یه تفویض بیورلمش ومومی‌الیهك اجرای تحلیفلری محللرینه انبا قلنمشدر.

وظائف مأموریتنی حسن‌ایفا ایلمکده اولمسنه مبنی رسومات امانت جلیله‌سی مکتوبی قلمی خلفاسندن رفعتلو حمدی افندی‌یه ترفیعاً رتبهٔ ثالثه توجیه بیورلمشدر .

نشان — ایران سفارتی باش ترجمانی اوخانس خانه خیر خواهان سلطنت سنیه‌دن اولمسنه مبنی برنجی رتبه‌دن مجیدی

وظائف مودوعه‌لرینی حسن ایفا ایلمکده اولملرینه مبنی عموم قنطار اداره‌سی سرمفتشی رجب افندی‌یه تبدیلاً اوچنجی رتبه‌دن عثمانی وسوریه ولایتی مکتوبی قلمی خلفاسندن محمدطاهربکه دردنجی ومکهٔ مکرمه‌ده‌کی عساکر شاهانه ارزاق متعهدلرندن محمد سمسم وصالح افندیلره بشنجی رتبه‌لردن مجیدی نشان ذیشانلری احسان بیورلمشدر.

مدالیه — مکهٔ مکرمه‌ده زنبیلجیلر شیخ محمد فرغلی‌یه افتخار مدالیه‌سی عنایت واحسان بیورلمشدر.

[illegible] ١٥ مایس ١٣١٤

شورای دولت اعضاسندن سعادتلو یوسف [illegible] افندی حضرتلرینه رویت واهلیتی وایفای وظائف [illegible] جهتیله ترفیعاً رتبهٔ اولی صنف اولی توجیه بیورلمشدر .

دیوان همایون بکلکجیلکی ولایات ممتازه قلمی مدیری سعادتلو ناصر بك افندی حضرتلرینه تفویض بیورلمشدر .

عسیر سنجاغی متصرفلغی عجلون قضاسی قائمقامی عزتلو موسی کاظم افندی‌یه تفویض بیورلمشدر .

کفالونیه وزانطه شهبندر وکالتنه کفالونیه شهبندر سابقی رفعتلو مغردیچ افندی تعیین بیورلمش ومومی الیهك ذات شوکتسمات حضرت خلافتپناهی‌یه ودولت علیه‌لرینه صادقانه ایفای خدمت واموال دولتك اخذ وصرفنده التزام استقامت وتلف وضیاعدن وقایه‌سنه دقت ایده‌جکنه دائر تحلیفی اجرا ایدلمشدر.

خداوندکار ولایتی داخلنده بیغادیچ قضاسی قائمقاملغی مکتب ملکیهٔ شاهانه‌دن مأذون وولایت مشار الیها معیتنه مأمور حسنی افندی‌یه تفویض بیورلمش ومومی الیهك اجرای تحلیفی محلنه انبا قلنمشدر .

علمیه — ادرنه ولایتنده دیمتوقه قضاسی نیابتی غره ربیع‌الاول سنه ١٣١٦ تاریخندن چارشنبه مفتیسی سابق فضیلتلو محمد طاهر افندی‌یه

ولایت مذکوره‌ده جسر ارکنه قضاسی نیابتی غره ربیع‌الاول سنه ١٣١٦ تاریخندن دیمتوقه نائبی مکرمتلو محمد نشأت افندی‌یه

ارضروم ولایتنده اسپر قضاسی نیابتی غره ربیع‌الاول سنه ١٣١٦ تاریخندن آقچه آباد نائبی سابق رشید فهمی افندی‌یه

آیدین ولایتنده فوچتین قضاسی نیابتی ١٥ صفر سنه ١٣١٦ تاریخندن [illegible] سابق قاسم توفیق افندی‌یه

طرابلس غرب ولایتنده مسلاته قضاسی نیابتی غره محرم سنه ١٣١٦ تاریخندن طبریا نائبی اسبق عبدالقادر افندی‌یه

طربزون ولایتنده اوف قضاسی نیابتی غره محرم سنه ١٣١٦ تاریخندن وقف کبیر نائبی سابق عبدالله افندی‌یه تفویض بیورلمش ومومی‌الیهمدن قاسم توفیق ومحمد نشأت وعبدالله افندیلرك اوچه وماعداسنك بوکره علی‌الاصول تحلیفلری اجرا قلنمشدر .

عسکریه — یاوران حضرت شهریاریدن پیاده بیکباشیسی عزتلو مظهر بکه قائمقاملق رتبه‌سی

موسیقیٔ همایون قول اغالرندن رفعتلو حسام‌الدین وجمیل حلیم افندیلره بیکباشیلق وچاوشلرندن غیرتلو ذکی بکه ملازملك رتبه‌سی

خاصه اردوی همایونی ردیف برنجی بروسه فرقه‌سنه مأمور اولوب تسالیا اردوی همایونی بشنجی فرقه‌سی ارکان حربیه‌سنده مستخدم ارکان مذکوره بیکباشیلرندن عزتلو شاکر بکه ارکان حربیه قائمقاملغی

ارکان مذکوره قول اغالرندن اولوب المانیاده اکمال تحصیل ایدن رفعتلو یوسف ضیا وجواد افندیلره بیکباشیلق رتبه‌سی توجیهیله استحکام وانشاآت دائره‌سنه اجرای مأموریتلری

ارکان حربیهٔ عمومیه دائره‌سی ایکنجی شعبه‌سنده مستخدم پیاده قول اغاسی رفعتلو محمد عارف افندی‌یه پیاده بیکباشیلغی

یدنجی اردوی همایونه مأمور ارکان حربیه قول اغالرندن رفعتلو احمد سعدی افندی‌یه ارکان مذکوره بیکباشیلغی

المانیاده اکمال تحصیل ایدن ارکان حربیه قول اغالرندن رفعتلو سعید افندی‌یه بیکباشیلق رتبه‌سی توجیهیله ایکنجی اردوی همایونه نقل مأموریتی

کذلك المانیاده اکمال تحصیل ایدن ارکان حربیه قول اغالرندن رفعتلو حمدی افندی‌یه بیکباشیلق رتبه‌سی توجیهیله اوچنجی اردوی همایونه اجرای مأموریتی

کذلك المانیاده اکمال تحصیل ایدن ارکان حربیه قول اغالرندن رفعتلو پرتو افندی‌یه بیکباشیلق رتبه‌سی توجیهیله ارکان حربیهٔ عمومیه دائره‌سنده استخدامی

حلب رشدیهٔ عسکریه‌سی مدیری قول اغاسی رفعتلو محمد فائق افندی‌یه بیکباشیلق رتبه‌سی توجیهیله بغداد اعدادیه‌سی مدیریتنه نقل مأموریتی

مکتب اعدادیهٔ شاهانه‌ده لسان معلمی قول

اغاسی رفعتلو علی حیدر افندی‌یه بیکباشیلق رتبه‌سی توجیهیله بیروت رشدیهٔ عسکریه‌سی مدیریتنه

قوجه مصطفی پاشا رشدیهٔ عسکریه‌سی جغرافیا معلمی یوزباشی فتوتلو رمزی افندی‌یه قول اغالق رتبه‌سی

مکتب حربیهٔ شاهانه‌ده طرامه معلم معاونی یوزباشی فتوتلو محمد علی افندی‌یه قول اغالق رتبه‌سی توجیهیله صنعا رشدیهٔ عسکریه رسم معلملکنه

دردنجی اردوی همایون مکتب حربیهٔ شاهانه‌ده خریطه ترسیمنه مأمور قول‌اغاسی حسن بهجت‌افندی ردیف التمش دردنجی الاینک اوچنجی طابورینه بیکباشی

ژاندارمه — بغداد ولایتی عساکر ضبطیه الای بکلکی حلب ولایتی و ژاندارمه الای قوماندانی عزتلو مصطفی بکه

حلب ولایتی ژاندارمه الایی قوماندانلغی انقره ولایتی عساکر ضبطیه الای بکی عزتلو حاجی ابراهیم بکه

اولجه‌بجایشلری اجرا اولنان آیدین‌ولایتی ژاندارمه الاینک مرکزی طابوری بیکباشیسی رفعتلو مصطفی افندی ایله مذکور الایک دردنجی مغله طابوری بیکباشیسی حسین افندینک مأموریت سابقه‌لرنده ابقالری

نشان — وظائف مأموریتنی رویتمندانه ایفا ایلمکده اولمسنه مبنی مجلس کبیر معارف رئیسی سماحتلو علی حیدر افندی حضرتلرینه تبدیلاً برنجی رتبه‌دن عثمانی

وظیفهٔ مودعه‌سنی دلخواه‌عالی دائره‌سنده حسن ایفا ایتمکده اولمسندن طولایی اطه‌لر قضاسی قائممقامی محمد رشدی بکه اوچنجی رتبه‌دن عثمانی

بیوك اطه‌ده حمیدیه جامع شریفی خطیب وامامی علی افندی‌یه دردنجی رتبه‌دن عثمانی وجامع شریف مذکور مؤذن اولی حافظ مصطفی فوزی افندی‌یه دردنجی ومؤذن ثانی حافظ حسن افندی‌یه بشنجی رتبه‌لردن مجیدی نشان ذیشانلری احسان بیورلمشدر.

تشریف همایون مدیری سعادتلو حاجی محمود افندی حضرتلرینك کریمه‌سی جاویده خانمه اوچنجی رتبه‌دن شفقت نشان همایونی احسان بیورلمشدر.

بازار — ١٧ مایس ١٣١٤

عدلیه نظارت جلیله‌سی محاسبه جیلکی نظارت مشارالیها محاسبه قلمی ممیزی عزتلو حسن افندی‌یه تفویض بیورلمش ومومی‌الیهك علی‌الاصول امر تحلیفی اجرا قلنمشدر.

حجاز ولایتی داخلنده الوجه قضاسی قائممقاملغی ترمه قائممقام سابق رفعتلو احمد ناجی بکه تفویض بیورلمش ومومی‌الیهك ذات شوکتسمات حضرت خلافتپناهی‌یه ودولت علیه‌لرینه صادقانه خدمت ایده‌جکنه دائر تحلیفی اجرا قلنمشدر.

راکوزه باش شهبندرلکنه شیقاغو شهبندرسابق احمد نجیب سرسق افندی تعیین بیورلمش ومومی الیهك ذات‌شوکتسمات‌حضرت‌خلافتپناهی‌یه ودولت‌علیه‌لرینه صادقانه ایفای خدمت واموال دولتك اخذ وصرفنده التزام استقامت وتلف وضیاعدن وقایه‌سنه دقت ایده‌جکنه دائر امر تحلیفی اجرا ایدلمشدر.

مساعیٔ ممدوحه‌لرینه مبنی خزینهٔ خاصهٔ شاهانه سندات مأموری عزتلو راغب بکله ادرنه املاك همایون مدیری کیغورق افندی‌یه ترفیعاً رتبهٔ ثانیه صنف‌متمایزی وخزینهٔ مشارالیها تحریرات قلمی ممیزی رفعتلو محمد ضیاءالدین بکه رتبهٔ ثالثه

ایکنجی اردوی همایونه منسوب مرکز خسته‌خانه‌سی جراح اولی رفعتلو محمد سعید افندی‌یه حسن خدمتنه‌مبنی رتبهٔ ثالثه توجیه بیورلمشدر.

نشان — حشمتلو آلمانیا ایمپراطوری حضرتلری ایله مخدوملری فخامتلو پرنس ویلهلم وپرنس فره‌دریق حضراتنه مرصع افتخار نشان عالیسی اهدا بیورلمشدر.

اوچنجی اردوی همایونه منسوب اون‌یدنجی فرقه‌نك اوتوزاوچنجی جمعه لواسی قوماندانی میرلوا سعادتلو محمد رشید پاشایه حسن خدمتنه مبنی تبدیلاً ایکنجی رتبه‌دن عثمانی

یانیه خسته‌خانه‌سی طبیب اولی میرالای عزتلو محمدتوفیق بکه حسن خدمتنه مبنی تبدیلاً ایکنجی رتبه‌دن عثمانی

مقام والای سرعسکری پیاده دائره‌سی مهمه ممیزی سعادتلو نوری بکه حسن خدمتنه مبنی تبدیلاً اوچنجی رتبه‌دن عثمانی

حسن خدمتنه مبنی خزینهٔ نظامیه‌نك ازمیدتحصیل مأموری قول‌اغاسی فتوتلو فیضی افندی‌یه دردنجی رتبه‌دن عثمانی

حسن خدمتلرینه مبنی الاصونیه خسته‌خانه‌سی سرطبیبی میرالای عزتلو محمود بکه ایکنجی وخسته خانهٔ مذکورجراح اولی شعیب افندی‌یه اوچنجی حدود یونانیه جهتنه مأمور طبیب بیکباشی رفعتلو عارف والاصونیه اردوی همایوننه مأمور طبیب صاغ قول اغاسی فتوتلو عبدالله وحدود مذکوره جهتنه مأمور جراح صاغ قول اغاسی عمرلطفی واردوی مذکوره مأمور طبیب صول قول‌اغاسی بکر افندیلره دردنجی رتبه‌لردن عثمانی نشان ذیشانلری احسان بیورلمشدر.

مدالیه — سلطنت سنیه‌دن ویانه شهبندر وکیلی موسیو لیون بوندی‌یه خدمات صداقتکارانه‌سنه بناءً کموش امتیاز

حسن خدمتلرینه مبنی تفنکخانهٔ عامره اوسته باشیسی میرالای‌عزتلو استونسون بکله کلخانه‌انبارلری مأموری بیکباشی رفعتلو محمد افندی‌یه‌کموش امتیاز

حسن خدمتلرینه مبنی بحرسفید بوغازی طوپجی ایکنجی الایك برنجی طابوری ایکنجی بلوکنك سرچاوشی صادق وبحرسیاه بوغازی طوپجی الایی برنجی طابورینك ایکنجی بلوکی یدنجی اونباشیسی محمد وبولایر استحکامی طوپجی الاینك ایکنجی طابوری دردنجی بلوکی سرچاوشی رجب افتخار وبحرسفید بوغازی طوپجی برنجی الایك ایکنجی طابوری قاجیسی احمد اوسته ایله برنجی اعدادی صنایع الایی اوچنجی طابورینك اوچنجی بلوکی سکزنجی خیمه‌سی افرادندن رضایه صنایع مدالیه‌لری عنایت‌و احسان بیورلمشدر.

پازارایرتسی — ١٨ مایس ١٣١٤

حوران سنجاغی متصرفلغی ایپك متصرفی سعادتلو فوزی پاشا حضرتلرینه

ایپك سنجاغی متصرفلغی حوران متصرفی سعادتلو عمرشوقی پاشاحضرتلرینه

سلیمانیه سنجاغی متصرفلغی دبره‌لی سعادتلو عبداه پاشایه تفویض بیورلمشدر.

معمورة‌العزیز ودیاربکر جهتلری دفترخاقانی‌مفتشلکنه دفترخاقانی نظارت جلیله‌سی محاسبه اداره‌سی باش کاتبلرندن عزتلو فؤاد بك تعیین بیورلمش ومومی‌الیهك ذات شوکتسمات حضرت خلافتپناهی‌یه ودولت علیه‌لرینه صادقانه ایفای خدمت ایده‌جکنه واموال دولتی [illegible] واضاعه ایتدیرمیه‌جکنه دائر تحلیفی اجرا قلنمشدر.

نشان — اورفه متصرفی سعادتلو محرم بك افندی حضرتلرینه رتبهٔ اولی صنف اولی توجیه بیورلمشدر.

صالی — ١٩ مایس ١٣١٤

یمن ولایتی والیلکنك اردوی همایون مشیریتنه تفریقیله والیلکنه اطنه والیسی سابق عطوفتلو حلمی افندی حضرتلری تعیین بیورلمشدر.

استقهولم سفارت سنیه‌سی ایکنجی کتابتی [illegible] عالی ترجمه اوطه‌سی خلفاسندن عزتلو مختار بکه

قناریه اوطه‌لرنده کائن لاس‌پالماس فخری شهبندر‌لکی موسیو قالفونه‌ندکی‌ده دونه توجیه بیورلمش وموموی الیهادن مختار بکك مقدما علی‌الاصول تحلیفی اجرا ایدلمشدر.

مساعیٔ ممدوحه‌لرینه مبنی خاصه اردوی همایون لوازم دائره‌سی برنجی شعبه‌سی برنجی صنف خلفاسندن رفعتلو سالم ولوازمات عمومیه دائره‌سی دردنجی شعبه‌سنك اشیای عینیه قسمی ایکنجی صنف خلفاسندن راشد وجریدهٔ عسکریه اداره‌سی اوچنجی صنف خلفاسندن تجلی افندیلره ترفیعاً ثالثه ومذکور لوازمات عمومیه دائره‌سی دردنجی شعبه‌سنك اشیای عینیه قسمی اوچنجی صنف خلفاسندن فتوتلو سلامی ودردنجی صنف خلفاسندن طلعت وفس فابریقهٔ همایون عملیات کاتبی احمد وصندق کاتبی ادهم ومذکور خاصه اردوی همایونی ارکان حربیه دائره‌سنك ایکنجی شعبه‌سنك نفوس قسمی اوچنجی صنف خلفاسندن [illegible] ودردنجی صنف خلفاسندن جال افندیلره رابعه رتبه‌لری توجیه بیورلمشدر.

نشان — خدمات حسنه ورویتمندانه‌سنه [illegible] ایکنجی اردوی همایونه منسوب ردیف اون اوچنجی آفیون قره‌حصاری لواسی قوماندانی اولوب قارده قوماندانلغنده مستخدم بولندیغی حالده برای تبدیل قره حصاره ترخیص اولنمش اولان سعادتللو [illegible] صادق پاشایه ایکنجی رتبه‌دن مجیدی

مساعیٔ ممدوحه‌لرینه مبنی مهندسخانهٔ بری همایون معلملرندن قول اغاسی فتوتلو احمد رجب وجزایر بحر سفید قلاعی طوپجی برنجی الایی برنجی طابوری طبیبی یوز باشی محمد سزایی افندیلره تبدیلاً دردنجی وبرنجی اعدادی صنایع الایی برنجی طابورینك ایکنجی بلوکی داخلیه یوز باشیسی محمد باقر ومذکور الایك ایکنجی طابوری برنجی بلوکی داخلیه یوز باشیسی حسن وطوپ فابریقهٔ همایوننه مأمور یوز باشی [illegible] وبحر سیاه بوغازی استحکام قومیسیوننه مأمور ملازم اول اسماعیل حقی وسلانیك تورپیدو مفرزه‌سنه مأمور واستحکام الاینده مسافر ملازم اول ابراهیم واحمد ومحمد وجزایر بحر سفید قلاعی طوپجی ایکنجی الایی ایکنجی طابورینك برنجی بلوکی ملازم ثانیسی [illegible] علی افندیلره بشنجی رتبه‌لردن مجیدی نشان ذیشانلری احسان بیورلمشدر.

مدالیه — شورای دولت مدعی عمومیسی سعادتلو ناظم ودرسعادت استیناف مدعی عمومیسی سعادتلو جمال الدین بك وکرید ولایتی مشاور [illegible] سعادتلو یانقو افندیلر حضراتنه التون‌وکموش‌ودرسعادت تجارت بحریه محکمه‌سی اعضاسندن رفعتلو قالیالیار[illegible] بکه کموش امتیاز

[illegible] مساعیٔ ممدوحه‌لرینه مبنی جزایر بحر سفید قلاعی [illegible] برنجی الایی برنجی طابوری ایکنجی بلوکی [illegible] باشیسی مراد افندی‌یه کموش لیاقت وبحر سفید [illegible] طوپجی ایکنجی الایی برنجی طابورینك ایکنجی [illegible] ملازم ثانیسی محمد وایکنجی اعدادی صنایع [illegible] برنجی طابوری الای کاتبی معاونی سر چاوش [illegible] محمد ومذکور الایك برنجی طابوری کاتب [illegible] سرچاوش محمد علی افندیلره افتخار

[illegible] تخلیص جان خصوصنده مشاهد اولاق اقدام [illegible] تلرینه مبنی سافزه مأمور طائر بحری واپور همایونی [illegible] لرندن سلیمان افندی ایله سردومن صادق وچاوش [illegible] واونباشی علی ونفراتدن محمد وحسن ومحمد ومصطفی [illegible] هیم وخلیل وابراهیمه وازمیرك قره‌طاش محله [illegible] ده اومیروس ولد موربجه تخلیصیه مدالیه‌لری [illegible] واحسان بیورلمشدر.

چهارشنبه — ٢٠ مایس ١٣١٤

وظائف مأموریتلرینك بحق ایفاسنده مشهود [illegible] سعی واقدملرینه مکافاةً حجاز ولایت جلیله‌سی [illegible] داری سعادتلو ابراهیم ومکتوبجیسی علی یمنی افندیلر [illegible] راتنه ترفیعاً رتبهٔ اولی صنف اولی وجده رسومات [illegible] سعادتلو جلال‌الدین بك افندی‌یه ترفیعاً رتبهٔ صنف ثانیسی وینبوع قضاسی قائممقامی عزتلو [illegible] افندی‌یه رتبهٔ ثانیه صنف ثانیسی

مساعیٔ فوق‌العاده‌سنه مبنی ایدین ولایت جلیله‌سی اداره ایکنجی کاتبی رفعتلو احمد بکه رتبهٔ ثالثه

مساعیٔ ممدوحه‌سنه مبنی کوچك‌چکمجه قضاسی مهندسی فتوتلو علی‌رضا افندی‌یه رتبهٔ رابعه [illegible] بیورلمشدر.

علمیه — ادرنه ولایتی مرکز نیابتی ٢ صفر سنه [illegible] ١٣١٦ تاریخندن خداوندکار مرکز نائبی فضیلتلو ابراهیم افندی‌یه

خداوندکار ولایتی مرکز نیابتی ٢ صفر سنه ١٣١٦ [illegible] دن ادرنه مرکز نائبی فضیلتلو محمد رشاد افندی‌یه [illegible] بیورلمش وموی‌الیهمانك مقدما اصولاً تحلیفلری قلنمشدر.

نشان — شورای دولت مالیه دائره‌سی رئیسی [illegible] لو جمال بك افندی حضرتلرینه ارباب‌رویت‌وعفتدن [illegible] مأموریتنی دلخواه عالی دائره‌سنده حسن ایفایه [illegible] مساعی اصدقای بندکان سلطنت سنیه‌دن اولمسنه [illegible] نجی رتبه‌دن عثمانی

[illegible] اعانه استحصالی خصوصنده مساعیٔ فوق‌العاده‌لری اولان ازمیر مجلس بلدی رئیسی سعادتلو اشرف حضرتلرینه ایکنجی رتبه‌دن عثمانی ومجلس ادارهٔ اعضاسندن سعادتلو عبدالقادر پاشا حضرتلرینه مذکوره‌دن مجیدی وازمیر مفتیسی فضیلتلو محمد افندی‌یه اوچنجی رتبه‌دن عثمانی ومجلس ادارهٔ باش‌کاتبی عزتلو شاکر افندی‌یه رتبهٔ مذکوره‌دن مجیدی امور صحیهٔ انسانیه تفتیش قومیسیونی اعضاسندن [illegible] بندکان دولت علیه‌دن طبیب میرلوا سعادتلو [illegible] پاشایه رتبهٔ مذکوره‌دن مجیدی

خدمات حسنه‌لرینه مبنی سوریه ولایتی مرکز [illegible] فضیلتلو محمد مکی افندی حضرتلرینه تبدیلاً برنجی [illegible] مجیدی وبیروت ولایتی مرکز نائبی فضیلتلو عطاالله افندی حضرتلرینه ایکنجی رتبه‌دن عثمانی

مساعیٔ ممدوحه‌لرینه مبنی ازمیر هوا غازی [illegible] وکیلی آرام عادل افندی‌یه دردنجی وکوریجه سنجاغی مهندسی مصطفی نوالدین وکوملجنه نافعه مهندسی رافائل افندیلره رتبهٔ مذکوره‌دن مجیدی نشان ذیشانلری احسان بیورلمشدر.

مدالیه — تخلیص جان خصوصنده حسن خدمت وغیرتلری مشاهد اولان طربزون ولایتی داخلنده سرغونه موقعی محافظه مأموری احمد اونباشی ایله حندم‌اوغلی ادریس وبهزاد وحاجی اوغلی امین وجاندوز قریه‌سندن خواجه اوغلی احمد ویتیم اوغلی شاکر ودیون عمومیه قولجیلرندن تللو اوغلی محمد اغایله سرغوته قریه‌سی مختاری شاکر افندی‌یه وکلیبولی ساحلنده‌کی قره‌غول‌خانه‌ده مستخدم ژاندارمه افرادندن کلیبولیلی عثمان بن سلیمان ایله کشانلی ابراهیم بن علی‌یه تخلیصیه مدالیه‌سی عنایت واحسان بیورلمشدر.

تبلیغات رسمیه

خاکپای معالی احتوای حضرت پادشاهی‌یه عرض تعظیمات ومصادقت ایلمك اوزره بلغارستان پرنسی فخامتلو دولتلو پرنس فردیناند حضرتلری زوجه‌لری فخامتلو پرنسس ماری لوئیز حضرتلریله برابر کچن چهارشنبه کونی تریسته طریقیله درسعادته مواصلت ایدرك استقباللرینه مأمور بیورلمش اولان معیت سنیهٔ ملوکانه ارکان حربیه مشیری دولتلو شاکر پاشا حضرتلریله یاوران حضرت شهریاریدن سعادتلو احمد علی پاشا حضرتلری رفاقتلریله وحائز اولدیغی رتبهٔ سامیهٔ مشیری اونیفورمه‌سنی لابس بولندیغی حالده یلدیز سرای همایونه بالعزیمه صورت رسمیه‌ده حضور شوکت موفور حضرت پادشاهی‌یه قبول بیوریله‌رق بعده اقامتلرینه تخصیص بیوریلان مراسم دائرهٔ سنیه‌سنه عزیمت ایلمشلردر.

اقشامیسی مشار الیهما حضراتی معیتلری مأمورلری وبلغارستان قپوکتخداسی ایله برابر مابین همایون ملوکانه‌ده ضیافت سنیه‌یه دعوت بیوریلوب اشبو ضیافت سنیهٔ شاهانه‌ده ذات سامیٔ صدارتپناهی ایله مابین همایون ملوکانه مأمورینی حاضر بولنمق شرفیله مباهی اولمشلردر.

* * *

بلغارستان پرنسی فخامتلو دولتلو پرنس فردیناند حضرتلری وزوجه‌لری فخامتلو پرنسس ماری لوئیز حضرتلری ومعیتلری وقپو کتخداسی ایله برابر کچن جمعه کونی سلاملق رسم عالیسندن صکره صورت رسمیه‌ده حضور شوکتموفور حضرت پادشاهی‌یه قبول بیوریله‌رق خاکپای شوکت‌احتوای حضرت شهریاری‌یه عرض راسمهٔ وداع وتعظیمات ایلملریله حقلرنده التفات وتلطیفات جهاندرجات جناب ملکداری شایان بیورلمش ومشار الیهما حضراتی ایله معیتلری اوروپا ترنیله صوفیه‌یه متوجهاً یوم مذکور اقشامی درسعادتدن حرکت ایلمشلردر.

* * *

یمن ولایتنجه ملکی ومالی ایجاب ایدن اصلاحات وتشبثاتی اجرا ایلمك اوزره محکمهٔ تفتیش اوقاف مستشاری فضیلتلو حسنی وبیت‌المال مدیری سعادتلو حسنی افندیلر حضراتیله درامه متصرفی سابق فضیلتلو یونس وهبی ومالیه مجلسی اعضاسندن سعادتلو حفظی وشام مرکز بدایت محکمه‌سی حقوق رئیسی فضیلتلو فیض‌اه ومجلس معارف اعضاسندن فضیلتلو جمال افندیلردن مرکب برهیئتك یمنه اعزام ایدلمسی خصوصنه مجلس مخصوص وکلا قراریله بالاستیذان ارادهٔ سنیهٔ جناب خلافتپناهی شرفسنوح وصدور بیوریله‌رق ایجاب عالیسی اجرا ایدلمش اولدیغی اعلان اولنور.

* * *

کچن چهارشنبه کونی شایان بیوریلان مساعدهٔ سنیهٔ حضرت پادشاهی اوزرینه انکلتره سفیر کبیری اصالتلو سیر فلیب کورری حضرتلری صورت غیر رسمیه‌ده حضور شوکتموفور حضرت تاجداریده شرف مثوله نائل اولمشدر.

امریقا و اسپانیا محاربه‌سی

— اسپانیا وامریقا آره‌سنده‌کی محاربه‌نك صورت جریاننه، وقوعاتنه دائر معلومات بولوب ویرمك تلغراف آجنته‌لرنجه‌ده، بزجه‌ده متعسر اولیور بو هفته دخی بربرینی متناقض برطاقم خبرلرله کچدی.

نره‌ده اولدیغنه بر درلو قرار ویریله‌مین اسپانیا دونماسنك سانتیاغو لیماننده بولندیغنی امریقا سیار فیلوسی قوماندانی قومودور شیلی امریقا بحریه نظارتنه بیلدیرمشدر.

اسپانیا دونماسنك بو لیمانده بولندیغنی وامریقا دونماسنك لیمان خارجنده کزندیکنی نظر اعتباره الان تلغراف آجنته‌لری بو حوادث قحطنده بیلمیز قاچنجی اوله‌رق « بر محاربهٔ بحریه محقق عد اولنمقده‌در » خبرینی ینه ایصال ایتمشلردر بقالم، کله‌جك هفته‌یه قدر نه‌لر دویه‌جغز، تفصیلات سائره‌ایسه بروجه آتیدر:

— (تایمس) غزته‌سی (دیلی تلغراف) غزته‌سنك آمریقا وانکلتره اتفاقنك امضا ایدلمش اولدیغنه دائر ویردیکی حوادثی تکذیب ایدیور.

— واشینغتوندن آلنان تلغرافنامه‌یه کوره رئیس حکومت موسیو (ماق کینلی) فرانسه ایله آمریقا حکومتلری آره‌سنده بر تجارت معاهده‌سی عقدینی رسماً اعلان ایلمشدر.

— سانتیاغودو کوبایه هجوم ایتمك پك مشکل اولدیغندن طولاییدرکه قومودور اشله‌یك اسپانیا دونماسنی شدتلی برابلوقه آلتنه آلمقله اکتفا ایلیه‌جکی آمریقادن چکیلن تلغرافنامه‌لرده بیان اولنیور. آبلوقه‌نك امتداد ایلدیکی مدتجه آمریقا سواحلی تحت تهدیده بولنمیه‌جغی جهتله آمیرال سامپسون بتون قوتیله هاوانا

اوزرینه یوریيوب استحکاماتى طوپه طوته‌جق ودیکر طرفدن اوجواره اون بش بیك عسکر چیقارمغه چالیشه‌جقدر . پورتوریقویه یکرمى بیك عسکر کوندرمك مسئله‌سى دخى موضوع بحث اولیور . فیلیپین اطه‌لرینه کوندریله‌جك قوهٔ عسکریه‌نك ایلك مفرزه‌لرى حرکت ایتمش بولندیغى جهتله امریقالیلر شمدى پورتوریقویه دخى عسکر چیقارلمسنى کورمك ایستیورلر . على‌الخصوص رئیس حکومت موسیو ماق کینله‌ى یکیدن ۷۵,۰۰۰ کوکللى‌نى سلاح آلتنه دعوت ایتدیکى جهتله الیوم امریقانك تحت سلاحده بولنان قوهٔ عسکریه‌سى ۲۸۰,۰۰۰ کشى‌یه بالغ اولمشدر . بوعظیم اردودن دشمن مملکتنه کوندریله‌جك قسمى تفریق اولندقدن صوکره متباقیسى امریقا سواحل وسیعه‌سنك مدافعه‌سنه تخصیص اولنه‌جقدر .

— مادرید دن وقوع بولان اشعارات اسپانیالیلرجه مخل شرف اولمامق شرطیله عقد صلح آرزوسنك مملکت داخلنده کسب قوت ایتدیکنى معلندر .

— امریقا حکومتى فیلیپین اطه‌لرینه سوق اولنه‌جق عسکرك نقلنده دوچار مشکلات اولمقده‌در .

— اسپانیادن خارجه کموش اخراجى طرف حکومتدن منع ایدلدیکى کبى کوکردك (قونترباند) اشیادن طانمسى حقنده امر اصدار اولندى .

— اسپانیا - آمریقا محاربه‌سنده روسیه‌نك اعلان بیطرفى‌یى تأخیر ایده‌رك انجق اخیراً رسماً بیلدیرلمسى پولتیقه محافلنده موجب تعجب اوله‌رق دول معظمه‌نك خشنودسزلغنك بر اماره‌سى اولمق اوزره تلقى ایدلمشدر .

— (مونسه‌را) واپورینك قپودانى (دوشان) مادریده مواصلت ایده‌ك حربیه نظارتنه کوبا عموم قوماندانى مارشال بلانقونك بر مکتوبنى ویرمشدر .

— دوق (آلمادوواردل‌ریو) خارجیه نظارتنه تعیین اولنمشدر .

— مادریده مجلس وکلاده آمریقالیلرك (مانیلا) ده صورت حرکتنى پروتستو ایتمك اوزره دول معظمه‌یه برنوطه ارسالنه قرار ویریلوب قلمه آلنمشدر .

— رئیس حکومت ماق کینله‌ى بربیاننامه نشر ایدرك ۲۳ نیسانده سلاح آلتنه دعوت اولنانلردن ماعدا (۷۵۰۰۰) کشى یکیدن سلاح آلتنه چاغرمشدر .

فخامتلو دولتلو پرنس (فردیناند) وزوجهٔ محترمه‌لرى پرنسس (لوئیز) حضراتنك درسعادتى زیارتلرى

بلغارستان پرنسى وروم ایلئ شرقى والیسى یاور اکرم فخامتلو دولتلو پرنس (فردیناند) حضرتلرى اخیراً زوجهٔ محترمه‌سى پرنسس (مارى لوئیز) حضرتلریله برابر زیارت ایتمش اولدقلرى مجارستانك (ابازیه) بلده‌سندن معاودتلرى مناسبتیله خاکپاى شوکت احتواى حضرت تاجدار اعظمى‌یه عرض عبودیت ایلمك اوزره کچن هفته چهارشنبه کونى لوید قومپانیه‌سنك (فوروه‌رتس) واپوریله درسعادته مواصلت ایلدکلرینى یازمش ایدك .

پرنس وپرنسس حضراتنك تریسته‌دن راکب اولدقلرى مذکور (فوروه‌رتس) واپورى پیره‌ده بر مدت توقف ایتدیکى کبى قلعهٔ سلطانیه‌ده دخى توقف ایلمکله مشار الیهما حضراتى شهرى وبعض شایان تماشا محالى زیارت ایتمشلردر .

مذکور واپورك لیمانه مواصلتنى متعاقب مابین همایون جناب ملوکانه‌دن معیت سنیه ارکان حربیه مشیرى دولتلو شاکر پاشا حضرتلریله یاوران حضرت شهریاریدن فریق سعادتلو احمد على پاشا حضرتلرى لازمهٔ خوش آمدى‌یى ایفا ایتمك اوزره (رهبر) و (مسرت) استمبوطلریله واپوره کیتمشلردر .

پرنس حضرتلرى منسوب بولندقلرى مزراقلى سوارى الایى البسه‌سنى ومشیر اونیفورمه‌سنى لابس اولدقلرى کبى حائز بولندقلرى نشان ذیشانلرى دخى تعلیق ایلمشلر ایدى .

پرنس وپرنسس حضراتى اصطبل عامره‌دن رکوبلرینه تخصیص قلنمش اولان درت آتلى برآرابه‌یه راکب اولمشلر ومواجهه‌لرنده دخى مشیر دولتلو شاکر پاشا حضرتلرى اخذ موقع ایلمشلردر .

پرنس وپرنسس حضراتنك معیتلرینه تعیین بیوریلان یاوران حضرت شهریارى ایله معیت سنیه چاوشلرى ومزراقلى سوارى الایى افرادندن برمقدار عساکر شاهانه مشار الیهما حضراتنك راکب بولندقلرى ارابه‌یى تعقیب ایتمکده ایدیلر .

یلدیز سراى شوکت احتواى همایونته مواصلت ایدلدکده دخى عساکر شاهانه طرفندن رسم سلام ایفا قلنمشدر .

پرنس وپرنسس حضراتى سراى همایونه مواصلتلرینى متعاقب حضور لامع‌النور جناب ملکدار اعظمیده مثول شرف عالم بهاسنه نائل بیوریله‌رق خاکپاى شوکت احتواى حضرت پادشاهى‌یه عرض عبودیت ایتمشلر وحقلرنده التفات جهاندرجات جناب شهنشاهى ابذال ورایکان بیورلمشدر .

او کون سکز بچق راده‌لرنده پرنس پرنسس حضراتى بشکطاش وطوپخانه وغلطه وجسر جدید طریقیله استانبول جهتنه کچوب باغچه قپوسندن وباب عالى جاده‌سندن وچنبرلى طاشدن بالمرور یارمق قپویه کیتمشلر واوراده آرابه‌لردن اینه‌رك چارشوى کبیرى کزمشلردر . بعده یکیدن آرابه‌لرله بایزید جاده‌سنه کیده‌رك دائرهٔ عسکریه میداننده کچوب سلیمانیه جامع شریفنى زیارت ایتمشلر ومرجان جاده‌سى وفنجانجیلر طریقیله بالمعاوده یلدیز سراى شوکت احتواى همایوننده مراسم دائرهٔ فاخره‌سنه عزیمت ایتمشلردر .

— فخامتلو دولتلو پرنس فردیناند حضرتلرى وزوجه‌لرى پرنسس مارى لوئیز حضرتلرى معیتلرى مأمورلرى وبلغارستان قپو کتخداسى ایله برابر کچن هفته چهارشنبه اقشامى مابین همایون ملوکانه‌ده ضیافت سنیه‌یه دعوت بیورلدقلرى تبلیغات رسمیه قسمنده دخى مندرجدر .

ضیافت سنیه‌ده ذات سامئ صدارتپناهى ، شوراى دولت رئیسى دولتلو سعید پاشا حضرتلرى ، دولتلو غازى عثمان پاشا ودولتلو شاکر پاشا حضراتى ، عطوفتلو حاجى على وتحسین بك افندیلر حضراتى وفریق سعادتلو احمد على پاشا حضرتلرى حاضر بولنمق شرفیله مباهى اولمشلردر . ضیافت سنیه‌یى متعاقب ذات شوکتسمات حضرت پادشاهى پرنس وپرنسس حضرتلرینى التفات معالى غایات جناب ملوکانه‌لرى ایله بکام بیورمشلردر . اوصره‌ده ترجمان دیوان همایون دولتلو منیر پاشا حضرتلرى ترجمانلق خدمت مستوجب المفخرتنى ایفا ایلمشدر .

— فخامتلو دولتلو پرنس فردیناند حضرتلرى ایله پرنسس مارى لوئیز حضرتلرى ایرتسى کونى یلدیز سراى همایونى جوارنده‌کى مراسم فاخره‌سندن اصطبل عامره‌دن تخصیص قلنان آرابه‌لره راکباً رفاقتلرنده مهماندارلرى یاوران حضرت شهریاریدن فریق سعادتلو احمد على پاشا حضرتلرى وقائمقام عزتلو محمد على بك ومعیت سنیه چاوشلرندن محمود وسعدالدین افندیلر بولندیغى حالده استانبول جهتنه کچوب آیاصوفیه جامع شریفنى زیارت ایلمشلردر . مؤخراً پرنس حضرتلرى قائممقام عزتلو محمد على بك ایله برلکده بك اوغلنه کچه‌رك قپوکتخدالق دائره‌سنه عزیمتله البسهٔ رسمیه‌لرینى بالاکسا بعض سفارات اجنبیه‌یه کیدرك قارت دوویزیتلرینى براقمشلردر . بعده آرابه ایله عزیزیه قره غولخانه‌سى جوارندن رکوبلرینه تخصیص قلنان ودروننده معیت سنیه ارکان حربیه مشیرى دولتلو شاکر پاشا حضرتلرى بولنان (رهبر) استمبوطنه راکباً طوپقپو سراى همایوننه عزیمت وساحلده پرنسس حضرتلرینك ورودینه منتظر بولنمشلردر .

پرنسس حضرتلرى برابر بولندیغى حالده سلطان احمد جامع شریفنى بعدالزیاره طوپقپو سراى همایوننه عزیمتله شایان بیوریلان مساعدهٔ سنیه اوزرینه خزینهٔ همایونى زیارت ایلمش وبعده آرابه ایله سراى همایون مذکور ساحلنه اینه‌رك اوراده ورودلرینه منتظر بولنان پرنس حضرتلرینك استمبوطنه راکباً طوغریجه آطه‌یه عزیمت ایلمشلردر .

— پرنس فردیناند حضرتلریله زوجهٔ محترمه‌لرى پرنسس مارى لوئیز حضرتلرى ومعیت پرنسى جمعه کونى یلدیز سراى شوکت احتواى همایونى قپوسى اتصالنده‌کى تخصیص بیورلمش اولان قصر عالیده سلاملق رسم عالئ شوکت توالیسنى شرفتلق بیوریلان ارادهٔ سنیهٔ حضرت پادشاهى منطوق منیفنجه عساکر نصرت مأثر جناب ملوکانه طرفلرندن صورت مکمله‌ده اجرا اولنان رسم کچیدى تماشا ایله قریرالعین ابتهاج اولمشلردر .

رسم عالئ مذکور اثناسنده طرف مستجمع المجد والشرف حضرت پادشاهیدن مشار الیهما حضراتى نزدلرینه مأمور مخصوصلر اعزامیله سلام سلامت انجام ملوکانه‌لرى تبلیغ وتبشیر بیورلمق صورتیله دخى حقلرنده التفات جهاندرجات پادشاهى بیدریغ بیورلمشدر . پرنس پرنسس حضراتى ایله مهماندارلرى سعادتلو احمد على پاشا حضرتلرى ومعیت پرنسى مراسم دائرهٔ فاخره‌سندن آرابه‌لره راکباً تخصیص بیوریلان قصر عالى‌یه عزیمت ایتمشلردر .

پرنس وپرنسس حضراتى حضور معالى موفور حضرت پادشاهیده مثول شرفنه نائلیتلرندن صکره رکوبلرینه تخصیص قلنمش اولان آرابه‌یه راکب اولدقلرى حالده یلدیز سراى شوکت احتواى همایوندن اعانه سرکئ عالیسنه عزیمت ایتمشلر و بر ساعت امتداد ایدن زیارتلرى اثناسنده سرکى مبصرلرى طرفندن اشیاى نفیسهٔ موجوده کندیلرینه ارائه اولنمشدر . پرنس وپرنسس حضراتى سرکئ عالینك ترتیباتنى واشیاى موجوده‌نك نفاستنى فوق‌العاده تقدیر ویدى یوز لیرالق قدر اشیا انتخاب واشترا ایلمشلردر .

اقشام اوزرى آوروپا ترنیله سرکه‌جیدن حرکت ایتمشلردر .

داخلیه

— عشر محرم‌الحرام اولمق ملابسه‌سیله دیدنهٔ دیرینه وعادات مستحسنه‌دن اولدیغى وشرفپیراى صحیفهٔ مکرمت بیوریلان امر وفرمان عنایت بیان حضرت خلافتپناهى مقتضاى جلیلندن بولندیغى اوزره جملهٔ مبرات دیانت آیات ظل‌اللهیدن اولان «حمیدیه» جامع انوار ساطعى حولیسنده سرکیلارئ حضرت شهریارى سعادتلو عثمان بك افندى حضرتلرینك تحت نظارتلرنده ومطبخ عامره مدیرى سعادتلو مظهر وعصمت بك افندیلر حضراتى دخى بولندقلرى حالده عاشورا طبخ وتوزیع ایدیلوب هرکس تلذیذ دماغ شکران ایلمش ومتعاقباً تزاید عمر وعافیت وتوافر شان وشوکت تاجدار اعظمى ادعیهٔ مفروضة‌التأدیه‌سى ایصال کنکرهٔ آسمان قلنمش وبالجمله حضار طرفندن صداى آمین بخلوص القلب رفع بارکاه پروردکار اولنمشدر .

— شهر جارئ رومینك اون بشنه قدر تسالیادن نقل ایدلمش اولان عساکر شاهانه‌نك مقدارى طقسان ایکى طابور نظامیه واون بلوك سوارى واون بش بطاریه طوپ ومتمماتى ایله آیریجه استحکام وتلغراف بلوکلرندن عبارت بولنمق و (۸۰۲۶۱) مقدارى ردیف اولمق اوزره مجموعى (۲۰۵۲۵۶) کشى‌یه بالغ اولمقده‌در . مکارى حیواناتى دخى اون ایکى بیك درت یوز قرق اوچ راده‌سنده‌در .

— حکومت سنیه ایله یونانستان آره‌سنده منعقد اولان معاهدهٔ صلحیه احکامنجه یونان حکومتى طرفندن تضمینات حربیه‌دن ماعدا اثناى حربده ضرر دیده اولان تبعهٔ عثمانیه‌یه اعطا اولنمق اوزره یوز بیك لیراى عثمانینك تأدیه‌سى مقرر اولدیغى معلومدر . اثناى محاربه‌ده ضرردیده اولانلرى ضررى آز اولانلرك کاملاً وزیاده اولانلرك مناسب مقدار اعطاسیله ضررلرینك تضمینى خصوصى مجلس خاص وکلاده قرار کیر اولوب لازم کلنلره بو اقچه‌نك توزیع واعطاسى وطلب اولنان تضمیناتك تحقیقى ایجاب ایتدیکى صورتده محلنه مأمورلر اعزامیله تحقیقات لازمه‌نك اجراسى ایچون باب عالیده برقومیسیون تشکیل ایدلمش وقومیسیون ریاستنه دیوان محاسبات رئیسى دولتلو حسن فهمى پاشا حضرتلرى واعضالغنه باب‌عالى حقوق مشاورى عطوفتلو ابراهیم حقى بك افندى حضرتلرى تعیین بیورلمشدر .

مجلس خاص وکلانك بوبابده‌کى مقرراتى بامضبطه عرض عتبهٔ علیا قلنمشدر .

— تسالیانك تخلیه‌سى ایچون مختلط قومیسیونده بولنان اوروپالى مرخصلر ایله سلطنت سنیه ویونان حکومتى مرخصلرى آره‌سنده امر تخلیه‌نك صور اجرائیه‌سنه دائر ائتلاف حاصل اولدیغندن اولبابده تنظیم قلنان پروتوقوللر امضا ایدیلوب مرخصلر طرفندن حکومت مطبوعه‌لرینه تبلیغ ایدلمشدر .

— معاهدهٔ قطعیهٔ صلحیه مقرراتنك موقع اجرایه وضعى صره‌سنده دولت علیهٔ عثمانیه تدابیر مکمله اتخاذیله برابر مقررات مذکوره‌نك اجراسنه ابتدار ایتدیکى کبى تسالیانك تخلیه‌سنه دخى دوام ایلمکده وتحدید حدوده مأمور دلکه‌لره وظیفه‌لرینك ایفا واکمالنده تسهیلات ممکنه ابراز ایلدیکى نظر ممنونیتله مشهود اولمقده ایکن یونان دلکه‌لرى غریبوه موقعنك یونان داخلنده قالمسى لازم کله‌جکنى بیانله سرد اعتراضاتده بولندقلرندن دولت علیهٔ عثمانیه معاهدهٔ قطعیهٔ صلحیه‌یه واضع الامضا

دول معظمه‌یه تبلیغات رسمیه‌ده بولنه‌رق حدوده ضم و علاوه‌سی تحت تصدیقه النان مواقعك قطعیاً تسلیم وتسلمنك اجراسی لازم كله‌جكنی بیان ایلمش وافادات مذكوره‌نك اجراسی دول مشار الیهمجه تصدیق اولنه‌رق اول‌وجهله مأمورینه اوامر قطعیه اعطا اولنمش اولدیغی ایشیدلمشدر .

— قاردیچه شهری تخلیه وتسلیم اولندیغی اثناده عثمانلی عسكری قالیفانی نام اورمانك جوارینه چكیله‌رك بعده یونان سواریسی كلمش وموسیقه ترنمساز اولدیغی حالده شهر تسلیم اولندقدن صوكره پروتوقول تنظیم ایدلمشدر . دلكه‌لر یونان مأمورلرینه یونادن سلاح اتان اولورسه قطعیاً تأدیب ایدلمسنی تنبیه ایلدیلر . ایكی عسكر یكدیكرینی سلاملامشلردر .

— ترحاله‌نك شرقنده بولنان زارقو قریه‌سنك تخلیه‌سی دولتلو ادهم پاشا حضرتلرینك ترویج عالیلری وبین‌الملل تخلیه قومیسیوننك تنسیبی اوزرینه دردنجی منطقه‌یه براقیلدی . زیرا قریهٔ مذكوره مناستره نقل اولنه‌جق عساكر منصوره‌نك مركز تجمعی اوله‌جقدر .

— یكیشهر وقراسندن برچوق مسلمان وموسوی اهالیسی ممالك شاهانه‌یه هجرت ایتمك اوزره مع عائله پیدرپی غلوسه‌یه كلمكده‌درلر . بعض خرستیانلر دخی هجرت ایده‌جكلردر .

— شمدی‌یه قدر تخلیه اولنان مواقعه تعیین ایدیلان عدلیه وسائره مأمورلرینك غلوصدن مروریله محل مأموریتلرینه عزیمتلرینه مساعده اولنمشدر .

— ترخیص بیوریلان عساكر شاهانه‌نك عزیمتلری منتظماً وقوع بولمق ایچون دولتلو ادهم پاشا حضرتلری بالذات نظارت ایتمكده اولدقلرندن طولایی آتنه غزته‌لری پاشای مشار الیه حقنده ثناخوان اولمقده‌درلر .

— فریق سعادتلو حقی پاشا حضرتلری معیت‌علیه‌لری افرادیله ترحاله‌دن عودت ایتمكده ایكن جنرال واصوصك قوماندا سنده بولنان یونان عسكری دخی اورایه عزیمت ایتمكده اولدقلرندن یولده بالتصادف ایكی عسكر بربرینه فوق‌العاده التفات‌ایتمش ویونان عسكرنده تركجه، عساكر عثمانیه‌ده رومجه بیلن كثیر اولدیغندن برخیلی ملاقات ایلیه‌رك بعده التفات وابتسام ایله آیرلمش اولدقلرینی یونان غزته‌لری یازیور.

— دومكه جوارنده اطرافنه پارماقلق چویریله‌رك طرف دولتدن یاپیلمسی مقرر بولنان مقابر شهدانك حسن محافظه‌سی ایچون یونان حكومتی طرفندن اقتضا ایدنلره اوامر لازمه اعطا ایدلمش ومقبر محلی حكومت سنیه‌یه ترك اولنمشدر .

— انكلتره سفیری اصالتلو سیر فیلیب كورری جنابلری صورت غیررسمیه‌ده حضور شوكتموفور حضرت تاجداریده بولندیغی صره‌ده فخامتلو پرنس دوغال حضرتلرینه غایت قیمتدار برجنس عرب قصراغی اهدا بیورلدیغی طرف اشرف حضرت پادشاهیدن مشارالیه سفیره تبلیغ اولنمشدر .

— سفیرمشارالیه رفاقتنده زوجهٔ محترمه‌سی وكاتب خصوصیسی بولندیغی حالده شهرمزدن مفارقت ایتمشلردر . مشارالیه اول امرده رومایه كیدوب اوراده امور سفارتی ترتیب وتنظیم ایتدكدن صوكره لوندره‌یه عزیمت ایلیه‌جك واوراده برمدت قالدقدن صوكره شهرمزه كلوب وداعنامه‌لرینی تقدیم ایلیه‌جكدر. سفیر مشارالیه ایله زوجه‌سنی تشییع ایچون انكلتره سفارتخانه‌سی وقونسلوسخانه‌سی مأمورینی سركه‌جی استاسیوننه كلمشلردر .

— سیرفیلیب كوررینك یرینه انكلتره‌نك درسعادت سفارتنه دولت مشار الیهانك پترسبورغ سفیر سابقی سیر (نیقولا رودریق اوقونور) تعیین اولنمشدر مشار الیه ۱۸٦٦ سنه‌سنده خارجیه نظارتی آتشه‌لكنه تعیین اولنمق صورتیله پولتیقه عالمنه دخول ایتمشدر . بومأموریتی ایفا ایتدیكی صره‌ده سفارت مأمورلغنه تعیین اولنمق ارزوسنده بولنانلره مخصوص امتحان‌ایچون حاضرلنوب امتحان مذكوری كچیرمسی اوزرینه ۱۸٦٧ سنه‌سی اغستوسنده برلین سفارتی كتابتنه تعیین و۱۸۸۳ سنه‌سی كانون اولنده برنجی كتابتله (پكین) ه اعزام اولنمشدر . ۱۸۸۵ سنه‌سی مارتندن ۱۸۸٦ سنه‌سی تموزینه قدر سفیرك غیبوبتی سببیله مصلحتكذارلق وظیفه‌سنی ایفا ایدوب ایدوب (تیبت) قطعه‌سی حقنده برصورت ائتلافیه عقدینه وبرمانیا حقنده‌كی مقاوله نامه مذاكراتی بالاكمال پكین قابینه‌سنه تصدیق ایتدیرمكه موفق اولمشدر . ۱۸۸۸ سنه‌سنده انكلتره‌نك صوفیه جنرال قونسلوسلغنه تعیین اولنه‌رق انكلتره ایله بلغارستان امارتی آره‌سنده برتجارت مقاوله‌نامه‌سی عقد ایلمشدر .

۱۸۹۲ نیسانندە چین ایمپراطوری‌وقوره قرالی حضراتی نزدنده اورته ایلچیلكه تعیین و۱۸۹٥ تشرین اولنده بیوك ایلچی صفتیله پترسبورغه اعزام اولنمش وچار حضرتلرینك رسم تتوجنده دخی انكلتره حكومتنه مومی الیه وكالت ایتمشدر .

— ماه محرم الحرامك عشری اولمق ملابسه‌سیله استانبولده مقیم تبعهٔ ایرانیه طرفندن مراسم اجرا قلنمشدر . والده‌خاننك دیوارلری سراپا سیاهلره بورونوب جابجا فانوسلر اشعال اولنمش وبك حزین برمنظره وجوده كلمشیدی . اوحزن ایچنده مرثیه خوان اولانلر مؤثر وحزن انكیز سدالریله ترنمه باشلایه‌رق خانك درونه داخل اولوب دفعاتله اطرافی طولاشدیلر . اوقودقلری مؤثر ودلسوز مرثیه‌لر حاضرونی اشكریز تأثر ایلدی .

ایران سفیركبیری علاء الملك دولتلو میرزا محمود خان حضرتلری وسفارت مأمورینی مراسم تعزیتده حاضر بولندقلری كبی بعض سفارات مأمورینی ایله معتبران اجانب دخی حاضر ایدیلر .

قافله‌لر اوكلرنده مشعله‌لر بولندیغی حالده خانه كیروب مؤثر وحزن انكیز مرثیه‌لریله دمساز تأثراولدقلری اثناده (دبستان‌ایرانیان) مكتبی شاكردانی طرفندن معصومانه برادا ایله وقعهٔ جكرسوز شهادتی تصویر ایلدیلر .

ایام ماتمك ختامی حسبیله ایران تبعه‌سندن اولان اصحاب ثروت ویسار طرفندن فقرا اطعام اولنمش ومحتاجینه صدقات ابذال ایدلمشدر .

— براً یمنه قدر برتلغراف خطنك تمدید وانشاسی لزومی داخلیه نظارت جلیله‌سندن تلغراف وپوسته نظارت‌علیه‌سنه اشعاراولنمشدر .

— سركه‌جی پیشكاهنده‌كی ریختمدن روی دریاده آرتق هیچ براثر كورلمدیكی جهتله دالغیچلر واسطه‌سیله معاینه‌سی اجرا قلنمشدر .

ریختم حساب متوسط اوزره اولكی چوكمه‌سنده یكرمی التی یدی مترو قدر سقوط ایتمش اولدیغی حالده بو دفعه چوكن محلك عمق متوسطی یالكز بش مترودن عبارتدر . شو حالده بودفعه اجرا اولنه‌جق عملیات تعمیریه واملائیه‌نك اولكی قدر اوزامیه‌جغی دركاردر .

— مونیتور اوریانتال غزته‌سنده كورلمشدر :

پازاركونی ساعت برراده‌لرنده بیوك آطه‌ده بلدیه آرابه‌لرینك بوشالتلدیغی محلده دكزایچنده مكتب حربیهٔ شاهانه آلمانجه معلمی وادیبهٔ مشهوره نكار خانمك پدری میرلوا عثمان پاشانك نعشی بولنمشدر . متوفی اونیفورمه‌سی وقلیجنی حامل ایدی . جیبلرنده برساعت ایله درونده كوچك بركاغده صارلمش برچاریك لیرا ایكی مجیدیه واون غروش موجود اولان پاره چانطه‌سی بولنمشدر . وقعه‌دن خبردار اولان مأمورین ضابطه تحقیقات لازمه‌یه مباشرت ایلمش وضابطه طبیبی درحال محل وقعه‌یه كیتمش اولدیغی كبی قائممقام قضادوقتور الفتهراكی پاشایی دخی دعوت ایتمشدر . اطبا هیچ بریاره وبره‌یه تصادف ایتمدكلرندن متوفانك انتحارایتمش‌اولدیغنه قناعت حاصل ایلمشلردر .

ذاتاً ساحل بوینده اویون اوینایان برقاچ چوجق عثمان پاشانی اونیفورمه‌سیله برابر دكزه طوغری یوریوب كوزدن نهان اولدیغنی كورمشلردر . كریمه‌لری نكار خانم افندینك افاده‌سنه نظراً عثمان پاشا صباحلین آلاتورقه ساعت دردنده خانه‌دن طیشاری چیقمشدر . متوفانك نعشی اقامتكاهنه نقل اولنمشدر . عثمان پاشا عن‌اصل مجار اولوب ممالك شاهانه‌یه ورودنده اهتدا ایلمش ایدی .

— اولجه‌ده یازلدیغی وجهله ارادهٔ سنیهٔ جناب پادشاهی منطوق منیفنجه املاك‌ویركوسی بقایاسندن شهر امانتنه ترك ایدیلن یوزده اللیدن تسویه اولنمق اوزره شمدیلك ایكنجی دردنجی ، اوننجی دوائر بلدیه داخلنده اوتوز بش بیك مترو تربیعنده محله غرانیت طاشی تفریشی وبونك بهرمترو مربعنك مجیدیه یكرمی غروش اعتباریله قرق بش غروشده مهندس موسیو (وچتی) عهده‌سنه احاله اولنه‌رق تنظیم اولنان مقاوله نامه‌سنك دردست تعاطی بولندیغی موثوقاً استخبار اولنمشدر .

كیدنلر وكلنلر

— یاوران حضرت شهریاریدن سعادتلو علی قیراط پاشا وسعادتلو خیری پاشا حضراتی برای استحمام كوستنجه طریقیله‌قارلسباده عزیمت ایتمشلردر.

— روسیه ایمپراطوری حضرتلرینك معیتی جنراللرندن پرنس دیمتری یووانوویچ مارسلیادن شهرمزه كله‌رك بك اوغلنده كائن پره‌پالاس اوتلنه نازل اولمشدر .

— امریقا حكومتنك اتنه سفیری موسیو ویلیام وئودویل پیره‌یه كیتمشلردر .

— سلطنت سنیه‌نك لیون شهبندری عزتلو راشد بك درسعادته كلمشدر .

وفیات

— باب والای سرعسكری استحكامات وانشاآت دائره‌سی برنجی شعبه مدیری میرلوا حسنی پاشا برمدتدنبری كرفتار اولدتنی خسته‌لكدن قورتیله‌میه‌رق ارتحال ایتمشدر .

استانبول پوسته‌سی

بی هفته واركه مصاحبه یازه‌میورز ، آمریقا محاربه‌سنه عائد حوادثدن غزته‌لره بشقه مقاله‌لر صیغشدیرمغه میدان وارمی یا ؟ باری اوحوادثلرده داعیٔ مراق برشی اولسه ... مانیلك ضبطیله اوراده‌كی اسپانیانك حاضرلقسز دونتماسنك محوندن صوكره محاربه اوقدراهمیتدن دوشدی‌كه نهایت حوادث ایجادینه باشلادیلر . كاه امریقا دونتماسنی محو ایلیورلر ، امیرالنی تلف ایلیورلر ، كاه اسپانیوللری مغلوب ایدییورلر ، بعض برقاچ سفینه ایچون برهوا اولدی خبرینی اورته‌یه آتیورلر، بركت ویرسون تكذیبلر ، تصحیحلر درحال یتیشیور . واقعا مشهور سوزدر ، محاربه زمانی اك زیاده یالانه مساعد ایمش ، او حالده متحیر اولمق لازم دكل ، ساده اینانمقده برآز احتیاطلی داورانملی.

.˙. ریختم شركتی چوق احتیاط ایتدی اما ینه سركه‌جی اوكنده دكزك صاغلم نقطه‌سنه تمل آتمه‌مه‌دی ، كچن هفته اورایه طوپلانمش خلقك انظار مراق و استهزاسی التنده میدانه چیقمش اولان ریختملر آهسته بر طرزده باتمغه باشلادی ، نهایت كوزدن نهان اولدی . شورادن بورادن طوپلانوب سنه‌لردر سركه‌جی اوكنه دوكیلن طاش طاغلرینك اوچنجی دفعه وقوعه كلن شوقعر دریا سیاحتی واقعا خوش برشی اولمدی ، حتی بویله اوچ دفعه موفقیتسزلكی كورنلر قارشی یقه‌نك قوردون جاده‌سی كبی كوزل بریولك استانبول كمركلری اوكنده میدانه كله‌جكندن امیدلرینی كسمكه‌باشلادیلر ایسه‌ده بن‌ینه مهندسلردن برینك سویلدیكی اسكی برسوزی دائما معقول كوریرم مهندس دكزك بردیی واریا ؟ دیه صورمش ، طبیعی اوت‌جوابنی ویرمشلر ، اوحالده دولار! دیمش‌كه بوبك منطقه مطابق برسوز . لكن نصل دولار ؟ ظن ایدرم شركتك مهندسلری بودقیقه‌یی ایی بیله‌میورلر !

.˙. شو كونلرده بكله‌دیكمز یاغمورلرك كجكمسی رنك بهاری چارچابوق صولدیردی ، اكنلر همان صارارادی ، چایرلر قورودی ، اغاجلرك طراوتی زائل اولدی ، هله جاده كنارلرینه دیكلمش اغاجلرك یپراقلرینی او تكلیفسز توز همان اورتدی . صحیح ! توز نه‌تكلیفسز شیدر . هیچ صورمز ، چكنمز ، تردد ایلمز ، راست كلدیكی یره اوطورییور. سوپوررسكز ، ینه كلیر ، سیلكرسكز ، ینه طوپلانیر ؛ هله چاملیجه‌ده اوطورییورسه‌كز ، جمعه‌لری پازارلری فنار كزمه‌سنه كلیورسه‌كز ایواه ! بركت ویرسون دونكی یاغموره !

.˙. چاملیجه‌دن قاضی كوینه ، فناره كیدن یوللرك تعمیر اولنه‌جغی خبرینی‌ده حقیقةً بیوك ممنونیتله تلقی ایلدك . كچن كون او یوللرك یاپلمسی ایچون برمناقصه اعلانی غزته‌لر باصمش ایدی ، النده‌كی غزته‌یی یوقاریدن اشاغی كوزدن كچیرن ذات ، اوموزینه بریكمش اولان قوشو یولی توزینی بردها فورچه‌لیه‌رق ، بنم ایچون اك مهم حوادث بودر ، توز ایچنده قالسه‌ق‌بیله هیچ اولمزسه عربه‌ده صارصلمه‌دن قورتیلورز دییورایدی .

.˙. شهر داخلنك صیجاق ، خانه‌لرك محبوس اولان هواسندن قورتلمق اوزره اقشاملری دیشاری چیقان‌خلق بك‌اوغلنده تقسیم‌وتپه‌باشی باغچه‌لرینی فوق‌العاده صورتده دولدرییور . هله پازار كونی شوایكی باغچه ایكنه آتسه‌ك یره دوشه‌مز سوزینك تام محل صرفی ایدی ، بو هفته‌دن اعتباراً برده ایتالیان اوپرا طاقمی باغچه‌نك یازلق تیاتروسنده‌اجرای‌هنره باشلادی، برنجی اویون « فائوست » اولدی . فائوست كبی تراویاتا وآیدا كبی اسكیمز ، لذتی كچمز ، موزیقه‌لی اویونلر دائما سویلیر ، هله‌اوینایانلرله چالانلرك مهارتی ایی اولورسه ...

كاه تپه باشی صحنه‌سنده كاه قونغوردیا تیاتروسنده مناوبةً كندینی كوستره‌جك اولان بوقومپانیه بقالم نصل شیدر ، كوره‌لم‌ده صوكره خبر ویررز .

.˙. مهارت صنعتكارانه‌سی جمله‌مزجه مسلم اولان علكسان افندی عثمانلی تیاتروسی هیئتنه داخل اولمش ، قاضی كوینده بتون قومپانیا ایله اجرای هنر ایلیور ، حتی پازار كونی « مارینییون » اسمنده یكی بر اویون ویردیلر. غیرت ومهارتلرینی دائما آلقشلادیغمز عثمانلی تیاتروسی خلقنده شایان تأسف برحال واركه اوده صنعتكارلرك برآز دیرلكسز اولمسیدر. مثلا علكسان افندینك كلمسنی متعاقب بینه‌مجیان افندیله زوجه‌سی آیریلوب چیقمشلر ، كوكل بوآدملری هپ برآره‌ده استیور .